

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 122 | NR 3 2021

Uppdrag granskning – 25 öre Oscar II

Posten & Kriget – del 13

Lokalpostens makulerings- stämplar 1887–1947

Vykortsgalleri – Påskkort

KVALITETSAUKTION

22–23 MAJ

Ur en samling kommer vi bl a att försälja nedanstående fantastiska objekt.

Moderstämpelavdrag typ B

Ett av fem kända par med 20/TRETIO
Ex Ferrary och Rothschild

Unikt gravyrprov typ B

Postflyg i unikt begagnat par

Frimärkshuset
Skandinavisk
Filатели AB

Frimärkshuset Skandinavisk Filатели AB
Humlegårdsgatan 13, 3 tr 114 46 Stockholm
Telefon: +46 8-661 74 50 | E-post: info@frimarkshuset.se
www.frimarkshuset.se

AUKTION 22–24 APRIL

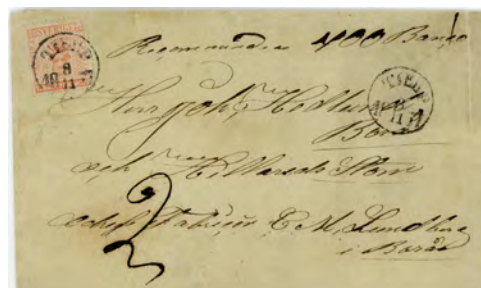
Online med Live-budgivning

HOW 3.3.3.

HOW "g"

"citron"

Bland annat mycket Hela Världen och klassiskt Sverige i hög kvalitet!

Beställ gratis katalog, eller ladda ned från Internet!

MALMÖ FRIMÄRKSHANDEL

Box 3016, 200 22 Malmö Tel: 040-93 99 09
Besöksadress: Lundavägen 15
www.malmofrimarkshandel.se malmofrim@telia.com

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,
kontakta SFF:s kansli: 073–203 02 00

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-
Förbunds medlemstidning**

Adress:

SFF-Filatelisten
Teknikringen 1E
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722–52 77 92

Internet & e-post

<https://sff.nu>
redaktion@sff.nu

**Redaktör och
ansvarig utgivare:**

Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2021:

Vår: vecka: 5, 10, 15, 20

Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:

1/1 sida.....	3.680:-
1/2 sida.....	2.140:-
1/4 sida.....	1.200:-
1/8 sida.....	600:-
1/16 sida.....	350:-
Småannons.....	50:-

**Annonsbokning till nästa
nummer senast 28 april!**

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2021 med 8 nummer och
trycks hos Exakta i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Här kommer nu årets tredje nummer av Filatelisten och jag hoppas att ni alla haft en bra påskhelg trots de rådande omständigheterna.

Pandemin fortsätter att förhindra fysiska möten, och vi får nog tyvärr inrikta oss på att så förblir det också under resterande del av vårsäsongen.

Samtidigt får vi hålla tummarna för att situationen så småningom förbättras, och under tiden har vi möjlighet att ägna oss åt våra samlingar och kanske också införliva nya objekt, exempelvis via nätet.

Nästa nummer utkommer den 20 maj. Notera gärna att sista dag för eventuell annonsbokning är den 28 april. Artikelbidrag däremot måste som tidigare vara redaktionen tillhanda senast fyra veckor före utgivningsdagen.

Ulf Nilsson

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet utan måste bifogas som egna bildfiler (helst jpg-format). DS.

Sveriges Filatelist-Förbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Är du inte redan medlem? Passa då på att ta del av vårt kampanj-erbjudande om att bli medlem under hela 2021 för endast 100 kronor (ordinarie avgift 520 kronor per år). Kontakta kansliet nedan. OBS: Erbjudandet gäller endast dem som inte har varit medlemmar någon gång under de senaste fem åren.

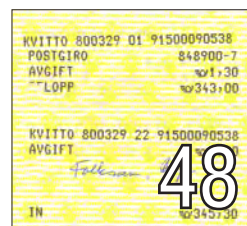
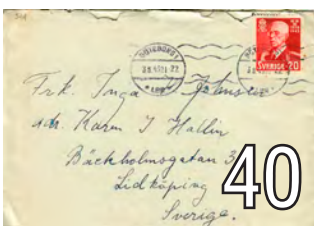
Förbunds-kansli:

Kansli: Elisabeth Björklund Joback
Besöksadress: Glasfibergatan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress: Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon: 073–203 02 00 (helst måndag–torsdag
09.00–11.00, andra tider kan du lämna
ett meddelande eller skicka ett mejl)
E-post: kansli@sff.nu

Internet: <https://sff.nu>

Bankgiro: 568–1580

Innehåll

- 14 Uppdrag granskning. Peter Lorentzon uppmärksammar den här gången Oscarsvalören 25 öre som utkom 1896.
- 22 Vykortsgalleri nummer 78 – Påskkort. John Fritz visar sina personliga favoriter.
- 36 Peter Nordin berättar i det här numret om rek-etiketter från Malmöhus län.
- 44 Lokalpostens makuleringsstämplat. Om Lokalförsändelser Tranås, Trollhättans Lokalpost, Umeå Lokalpost och Uppsala Lokalförsändelser av Gertrude Almquist-Bois.
- 48 Svensk post-filатели – År 1975 till cirka 2002. Av och med Giselher Naglitsch.

Dessutom

- 20 Världens postkontor och brevlådor
- 38 Två- och treramssexponat
- 40 Posten & Kriget – Utsmugglade brev
- 41 Netex – utställning till Gunnar Dahlvigs minne
- 42 Allt är inte guld... Solomonöarnas bruksserie från 1907

I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 9 Klubbat på auktion
- 12 Filatelistens samlarskola
- 28 Nya nordiska utgåvor
- 34 All världens frimärksländer
- 54 Firardags
- 55 Tävling
- 56 Samlarannonser
- 59 Kalendarium
- 60 Annonser

**Nästa nummer
kommer ut den
20 maj**

Sveriges Filatelist-Förbund

Glasfibe gatan 8
125 45 Älvsjö
Tel 073-203 02 00
www.sff.nu

Ordförande:

Rikard Azelius
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande:

Lars Nordberg
Maskinmästaregatan 2, 233 43 Svedala

Ulf Nilsson
Riksvägen 4, 241 94 Hurva

Ivan Forsgren
Äldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Jan Palmén
Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

Cajsa Ojakangas
Hjärnegatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Lars-Håkan Jonasson
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Revisorer:

Jan-Olof Ljungh
Falsterbovägen 100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren
Blåbärsgränd 21, 212 29 Malmö

Valberedning:

Christer Karlsson (sammankallande)
Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindsberg

Riksföreningar:

Asiensamlarna:
Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Bältespännarna:

Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

Gränsföreningen för filatelins främjande
www.sff.nu/gf/

Hembygdsfilatelisterna

Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna>

Häftessamlarna:

Bo Göransson
Emil Speares väg 4, 395 97 Läckby
www.haftessamlarna.se

Islandssamlarna:

Lars-Ove Pehrsson, Högstigen 5, 183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Rysslandssamlarna:

Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

SSPD – Sällskapet för svensk

posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet:

<http://slaniasamfundet.se>

Svenska Motivsamlare SMS:

Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vorkortföreningen:

Benny Kullinger
Höganäsgränd 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Sveriges Militärpostsällskap:

Jan-Ove Brandt, Ripstigen 1, 8 tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Ordföranden har ordet

Vårt och Sfu:s nya gemensamma kansli håller på att växa fram. Hyresvärden håller nu på med renoveringen av den nya lokalen i Älvsjö. Vissa delar är redan klara och Elisabeth har fått in en del möbler så att hon kan arbeta där.

Nya telefonnummer har fixats och internetuppkoppling är på gång. Ytterligare möbler till fler rum och mötesrum har beställts och leverans väntas inom kort. Sfu kommer att betala för alla möbler och vi är mycket tack-samma för detta.

Kansliet kommer att bli fräscht och med dess goda läge nära allmänna kommunikationsmedel i Älvsjö kan det bli en bra mötesplats för filatelisterna. Vi kommer att ha mötesrum där olika aktiviteter kan genomföras av förbundet eller hyras av andra för möten eller liknande.

Vi hoppas kunna ha en digital invigning av vårt nya kansli tillsammans med Sfu någon gång i början av maj månad när allt kommit på plats. Vi får återkomma med mer information om detta längre fram.

Elisabeth har arbetat halvtid för oss sedan den 1 mars och hon har kommit igång på ett mycket bra sätt. Samarbetet med Sfu fungerar utmärkt och nu fokuserar vi på praktiska detaljer för att få kansliet att fungera. Per lämnar över arbetsuppgifterna i kansliet och hjälper Elisabeth med att komma igång. Vi planerar för fullt flytt av det som ska flyttas från Skillingaryd till Älvsjö.

Vaccineringarna har kommit igång och jag läste precis att över en miljon svenskar har fått åtminstone en spruta med vaccin. Detta innebär att vardagen inte har kunnat gå tillbaka till det normala.

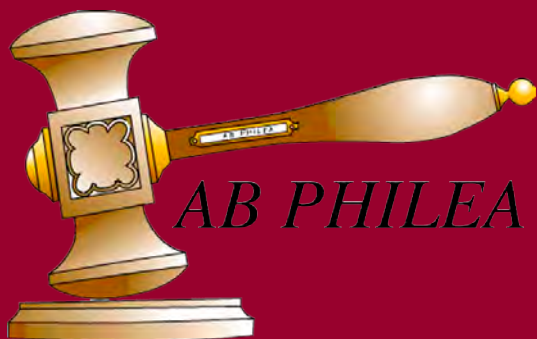
Det tar längre tid och fler måste vaccineras innan vi kommer dit. Pandemin fortsätter och vi kan inte förvänta oss någon större förändring innan sommaren. Detta innebär att vi inte kan förvänta oss någon normal mötesaktivitet innan hösten.

De digitala mötena fortsätter därför och även om de inte ersätter de riktiga mötena så är de bättre än inget. Det finns en fördel med de digitala mötena som gör att de nog kommer bestå i framtiden. De digitala mötena möjliggör för alla att vara med oavsett var man bor någonstans, vilket innebär att fler kan lyssna till olika föredrag etc. Sannolikt kommer vi se en kombination av fysiska och digitala möten framgent.

Ta fortsatt väl hand om er.

Rikard

Välkommen till auktion

Auktion 384	14-15 apr 2021
Myntauktion 20	8 maj 2021
Kvalitetsauktion 385	27 maj 2021
Auktion 386	23-24 juni 2021

Alla auktioner LIVE
Se status, och betala dina fakturor
direkt på www.philea.se

Vi söker inlämningar för kommande auktioner. Välkommen att kontakta oss!
Vi har mycket bra möjlighet att sälja dina objekt till bra pris.

Dessa objekt kommer att säljas på auktion 385 i maj.
Dels från samling Michtners Trycksaker del 2
Dels samling Harry Hohndorfs Militärpost

AB PHILEA
Svartensgatan 6
116 20 Stockholm
Tfn 08-640 09 78
auktion@philea.se

Vi har även kontor i Göteborg,
Malmö, Kalmar, Skara,
Uppsala, Vindeln och
Helsingfors.
www.philea.se

Styrelsen informerar

Styrelsen har haft telefonmöte. Utöver det löpande styrelsearbetet kan följande rapporteras:

Det nya gemensamma kansliet tar form och kommer att öppnas inom kort. Tyvärr blir det en invigning via nätet men det gör samtidigt att fler kan se denna. I samband med detta kommer SFF att införa den uppdaterade logotypen i vårt nya material.

Många nya användare har hittat till Samlamera med

en ökning av omsättningen på mer än 100 procent jämfört med föregående år. Genomsnittspriset har också ökat med nästan 50 procent vilket visar att både intresset ökar och intressantare objekt tillkommer.

Ett antal felaktiga avier har tyvärr skickats ut, vilket vi beklagar. För att undvika detta i framtiden undersöks möjligheterna att använda ett annat program för att hantera medlemsregistret.

Nya kansliet är redo

Förbundet har börjat flytta in i det nya kansliet i Älvsjö. Den senaste tiden har lokalerna byggts om en del för att anpassas till vårt och ungdomsförbundet Sfu:s behov.

Som vi har berättat tidigare är Elisabeth Björklund Joback ny kanslichef och hon kommer att vara länken mellan SFF och Sfu med allt som rör samordningen mellan de bägge förbunden.

– Målet är att skapa ett levande kansli med aktiviteter för alla medlemmar och samarbetspartners. Vi kommer förhoppningsvis sätta igång med några

aktiviteter i höst när pandemin väl är över och allt går tillbaka till det normala i vårt samhälle, säger Elisabeth och fortsätter:

– Det är viktigt att vi jobbar för att få in nya medlemmar i bägge förbunden i alla aktiviteter vi genomför och att vi blir mer tillgängliga på vårt kansli via telefon och email.

Kansliet i Skillingaryd håller öppet ett par veckor till, till dess att Per Bunnstad går i pension den 1 maj.

Elisabeth avslutar med att säga att hon känner att hon har fått ett toppenjobb.

Elisabeth Björklund Joback arbetade tidigare på Postnord och sågs då på mässor och frimärkställningar. Exteriör- och interiörbild från det nya kansliet i Älvsjö.

Inga mötessidor – läs på hemsidan

På grund av coronapandemin med mängder av inställda aktiviteter har vi valt bort mötessidorna också denna gång. Hur det blir i nummer 4 som kommer vecka 20 är lite för tidigt att säga.

Vi hänvisar till vår hemsida under <https://sff.nu/moten/>. Ta dock uppgifterna där med en nypa salt för

många möten som noteras kan vara inställda ändå. Ta alltid kontakt med den förening du vill besöka för i allmänhet är det inga möten alls. När det gäller mässor och liknande verkar det inte heller bli några under åtminstone tidig sommar. Vår hemsida är dock alltid öppen för besök och kom gärna med egna inlägg. Kontakt: info@sff.nu.

Sensationellt material i London

Klubbat

på auktion

~ Fredrik Ydell ~

Ett par dagar in i mars 2021 kom det ett mail om att den engelska frimärksfirman Argyll Etkins skulle ha en auktion den 18 mars. För samlare av luftpost är denna auktionsfirma alltid intressant, de har alltid bra luftpostmaterial. Den här gången överraskades man dessutom av det svenska materialet, som det vanligtvis inte brukar vara så mycket av.

Det var mer eller mindre sensationellt. Förutom många skilling- och vapenmärken, så härstammade en stor del av objekten ur Olle Hjortzbergs ägarskap, och visades i Handboken från 1963. Det var bland annat helt unika essayer och handritade förslag etc. på Tvåfärgad siffertyp, Landstorm II och Landstorm III. Vi återkommer till detta längre fram i artikeln, först till Postiljonen.

Postiljonen

En av årets höjdpunkter i Sverige är när Postiljonen har sin auktion. I år var det den 25 till 27 mars. Som vanligt var det väldigt mycket utländskt material, och även en guldsamling Finland. Det tycks finnas väldigt många guldsamlingar från just Finland, och de flesta innehåller de första emissionerna. Denna gång var det Terttu Östermans samling som såldes.

Den svenska avdelningen var också som vanligt stor och med många väldigt bra och trevliga objekt. Ett av de första svenska objekten var ett klipp med fyra stycken 3-skillingar stämplade i Nya Kopparberget i maj 1856. Nya Kopparberget är ju alltid intressant eftersom den gula 3-skillingen är stämplad där. Klippet hade två snygga och tydliga stämpelavtryck samt ett utrop på 8 000 euro. Nu klubbades det iväg för 10 000 euro.

Ett annat liknande objekt var också ett klipp, med fyra stycken 4-skillingar i ett fyrstrip. Detta var snyggt stämplat, denna gång i Carlsborg i augusti 1856. Den nya ägaren fick betala 21 000 euro för att införliva detta fyrstrip till sin samling efter en hård budgivning mellan två personer. Enligt uppgift är detta det ena av bara två kända fyrstrip. Utropet var satt till 8 000 euro.

Postiljonen hade ett brev som de kallade för "Unique cover to The Duchy of Schleswig", och brevet var skickat från Stockholm i juni 1857 till staden Tandslet och frankerat med två stycken 6-skillingar.

Utropet var satt till 5 000 euro. Just detta brev har varit till salu vid flera tillfällen hos den danska auktionisten Bruun Rasmussen, och i november 2020 såldes det till slut för 19 000 danska kronor, med ett utrop på 10 000. Det slutpriset motsvarar cirka 30 000 svenska kronor med växelkurs och provision. Brevet blev nu hos Postiljonen osålt. Jag skulle uppmana inlämnaren att kolla upp om staden Tandslet verkligen låg i Slesvig under 1857. Personligen är jag inte helt säker att staden då tillhörde Slesvig. Ligger staden Tandslet i Slesvig vid denna tid, så är det ett bra brev. Om staden låg i Danmark, är det inget märkvärdigt brev, utan det finns många brev till Danmark med denna frankering.

För ett par nummer sedan i Filatelisten skrev jag om de två fantastiska hörnmarginalparen av 3- och 6-skillingarna som såldes för väldigt högra priser på Beckemans senaste auktion. Det verkade som att det var samma köpare av båda paren. Jag hoppas att samma köpare också köpte ett objekt hos Postiljonen. Det var en ostämplad 24-skilling i b-nyansen med marginalpappret kvar och med marginalvattenmärke. Detta borde passa bra ihop med de andra paren. Postiljonen hade 8 000 euro som startpris, och köparen betalade 16 000 euro. Hoppas nu att det är samma köpare.

Många av oss fnyser när man talar om FDC. Men är brevet ett förstadagsbrev frankerat med 12 öre vapen och stämplat som sig bör den 1 juli 1858, så vattnas det i munnen för många. Ett sådant brev, som tyvärr egentligen bara var en framsida, fanns till salu hos Postiljonen. Brevet är skickat från Stockholm till Karlsborg, och med en tydlig avstämpling den 1 juli 1858. Det finns inte många FDC med 12 öre vapen, och detta är nog ett av de snyggaste. Nu blev brevframsidan osåld, med ett utrop på 3 000 euro.

Ett härligt klipp med fyra stycken 3-skillingar stämplade i Nya Kopparberget i maj 1856. Detta såldes hos Postiljonen för 10 000 euro.

Ringtypssamlare kan alltid hitta snyggt stämplade märken och snygga brev hos Postiljonen, så även denna gång. Ett par ringtypsobjekt som stack ut var en otandad 30-öring stämplad i Jönköping i april 1878. Stämpeln var väl knappast den bästa, men det är ändå ett ovanligt märke. Denna såldes nu för 1 400 euro, medan utropet var 600 euro. Ett annat spännande ringtypsmärke var ett provtryck på 1 krona, tandning 13. Märket är tyvärr skuret i tre delar, men ihopklistrad igen. Märket borde ändå vara en stor klenod i många ringtypsamlingar. Den nya ägaren betalade 3 200 euro för märket.

Den svenska avdelningen avslutades, före alla samlingar, med Mats Gustafssons guldsamling Stora Tjänstemärken 1874–1910. En samling som inte har visats på många år, men som vi lite äldre kommer ihåg från en hel del utställningar på 90- och 00-talet med höjdpunkten när Mats G fick ta emot Silverpostiljonen vid utställningen i Växjö 1992.

Nu delades samlingen upp i 70 olika singelotter och sedan ytterligare några större partier med resten av samlingen. På cirka 30 minuter såldes hela detta livsverk och det mesta till bra priser. En av höjdpunkterna var ett brev med 50 öre typ II, som är mycket ovanlig på försändelse. Den såldes nu för 1 200 euro, och det borde köparen vara nöjd med.

Argyll Etkin

Det Londonbaserade företaget Argyll Etkin känner säkert många av er till som är på internationella utställningar. De har också auktioner flera gånger per år. Och samlare av UK:s posthistoria skall absolut ha deras auktionskataloger. Och är man även luftpostsamlare, så brukar de ha mycket bra material, även med anknytning till Sverige. Deras senaste auktion var den 18–19 mars, och här fanns mycket spännande och helt sensationellt svenskt material.

Förutom cirka 20 skillingobjekt, från 3-skillingar till 24-skillingar samt några skillingbrev, så fanns det även några intressanta tryckvarianter på de bruna Lokalmärkena. Det fanns också nästan hela ringtypsserien i otandade exemplar, som steg från utropet 1 000 pund till slutpriset 1 500 pund. Samt

Ett annat härligt klipp med fyra stycken 4-skillingar, i fyrstrip stämplade i Carlsborg augusti 1856. Detta såldes hos Postiljonen för 21 000 euro.

ringtypserien stämplade med ”Specimen”, i denna lot ingick även tre märken från serien Tvåfärgade siffertyp (de vi kallar för öletiketter) också dessa stämplade ”Specimen”, något man inte ser varje dag. Dessa slutade på 440 pund, jämfört med utropet på 150 pund.

Det fanns också en lot med två ostämplade Tvåfärgad siffertyp, i 4-öresvalören, som enligt katalogtexten hette ”Die proofs”, och dessa i andra färger än det slutgiltiga märkets färg. Liknande objekt brukar gå för väldigt höga belopp på svenska auktioner. Nu såldes dessa två för 2 900 pund, mot utrop på 350 pund.

Sedan fanns det flertal objekt från Olle Hjortzbergs ägarskap för olika essayer och handritade förslag som gavs ut på Landstorm II och Landstorm III, och flertalet av dessa visas i Handboken från 1963. Dessa unika objekt hade man verkligen inte trott en dag skulle säljas hos Argyll Etkin i England. Det var Olle Hjortzberg som var med och tog fram designen på Landstorm II och Landstorm III.

I en av de intressanta posterna fanns fem stycken handritade förslag på Landstorm II:s övertryck på 5 kronor Posthuset. Ett av den var det accepterade förslaget på utformningen. Dessa skall finnas som illustrationer i Handboken från 1963. Startpriset för dessa unika förslag var 500 pund, och de köptes för 4 400 pund.

Även handritade förslag på Landstorm III från Olle Hjortzberg fanns i flera olika poster, och de såldes för höga priser. Så ni som samlar Landstorm II och Landstorm III eller om ni samlar på essayer och teckningsförslag missade verkligen något om ni inte fick Argyll Etkins auktionskatalog.

Ett av få 12 öre vapenbrev stämplade första dagen, den 1 juli 1858. Tyvärr är det bara en brevframsida, och detta kanske gjorde att den blev osåld hos Postiljonen.

Selg dine skatter for så lite som 2% provisjon!

GiBud.no

Utrop kr 120, solgt for kr 2330,-

*Utsigt over Rena
Påskrevet 1929*

**Kjøp og selg med markedets laveste provisjonssatser
på en av Norges største markedsplasser**

Kontakt oss i dag på GiBud.no

kundeservice@gibud.no / +47 954 54 901

Tidningsfrimärken

Posten har ofta använts för att distribuera tidningar till prenumeranterna. I Sverige har vi dock aldrig haft speciella frimärken för denna postkategori utan portot för tidningsdistributionen har betalats på helt annat sätt.

I många andra länder har speciella frimärken använts i samband med att tidningsutgivarna betalade kostnaden för postdistribution. Det enda nordiska landet med specifika frimärken för just detta ändamål är Danmark.

Tidning heter avis på danska och de speciella tidningsfrimärkena har beteckningen **Avisportomaerke** samt en valörsiffra. Landsnamnet förekommer inte på dessa frimärken men den danska texten gör det lätt att identifiera dem.

Den första utgåvan kom den 1 oktober 1907 och den bestod av nio valörer från 1 öre till 5 kronor. Denna utgåva har en krona som vattenmärke. År 1914 började man ge ut en ny serie i samma utförande som tidigare men med delvis nya valörer. Dessa frimärken fick en annorlunda tandning och ett annat vattenmärke.

Användandet av dessa frimärken upphörde vid utgången av december 1916. Vi kan här som kuriositet nämna att dessa frimärken hade ett antal aningen ovanliga valörer som 38, 41 och 68 öre.

Nu var det inte så att dessa frimärken klistrades på själva tidningarna utan de användes när tidningsutgivarna skulle betala nödvändiga avgifter till det danska postverket. De klistrades på de anmälnings- och avräkningsblanketter som förekom i detta sammanhang.

I ostämplat skick är flera av dessa tidningsmärken ovanliga och de torde saknas i många Danmarkssamlingar.

Med 125 olika tidningsfrimärken tillhör USA stormakterna inom just detta speciella område i filatelin. De första tidningsfrimärkena (alla har texten **NEWSPAPERS & PERIODICALS**) i mycket stort format kom 1865. De användes på buntar av dagstidningar och andra publikationer. Frimärkena makulerades i allmänhet med ett blått kritstreck.

År 1875 kom en ny serie tidningsfrimärken som avbildar olika romerska gudinnor. Högvalören \$60 är speciellt intressant eftersom den har en indian kvinna som motiv. Dessa frimärken klistrades in i speciella redovisningsböcker på postkontoren i samband med att tidningsutgivarna betalade portoavgifterna.

Det kom sedan flera nya utgåvor med i stort sett samma motiv men med ibland modifierade valörer. På den sista utgåvan under åren 1895–1897 hade högvalören med indiankvinnan fått den nya valören \$100. Ett ostämplat exemplar med gummering värderas till \$65 medan samma märke utan gummering bara är värt \$22.50. En del av frimärkena är tryckta med färger som är mycket känsliga för vatten (en erfarenhet som jag tyvärr själv fått erfara). Detta gäller speciellt de rödfärgade valörerna.

Belgien tillhör också de länder som gett ut speciella tidningsfrimärken. De användes på paket eller buntar med tidningar som transporterades per järnväg. För detta ändamål lät man år 1928 övertrycka en serie paketmärken på 19 valörer med texten **JOURNAUX/DAGBLADEN/1928** på tre rader. Av den högsta valören 20 francs var upplagan endast 14 800 märken vilket skulle ha medfört ett mycket högt värde om det hade handlat om vanliga frimärken. Året efter kom en ny upplaga men utan årtal. Här var upplagan betydligt mindre eller bara 9 600 kompletta satser som omfattar hela 21 olika valörer från 10 centimes till 20 francs.

Uppenbarligen hittade man på ett annat sätt att markera att portot hade betalats för tidningsbuntarna eftersom utgåvan från 1929 blev den sista.

Det italienska hertigdömet Modena hade egen frimärksutgivning från 1852 till 1860 och med start år 1853 gav man ut fem olika tidningsmärken. Om man skall vara helt korrekt så hade dessa märken inget direkt med portot för tidningsdistribution att göra utan de användes för att kvittera en tullavgift på utländska tidningar som fördes in i Modena. Egentligen är dessa utgåvor stämpelmärken men de brukar förekomma i våra kataloger tillsammans med vanliga postfrimärken.

Även i Portugal och dess kolonier hittar vi frimärken avsedda att frankera tidningar. De har texten **JORNAES**. Det här visade tidningsfrimärket från Madeira har valören 2½ réis och det är utgivet 1876. Med tanke på att detta var en mycket låg valör är det troligt att portot för en tidning var just 2½ réis. Det förekommer nytryck av detta frimärke liksom av många andra portugisiska frimärken utgivna under slutet av 1800-talet.

Uruguay introducerade tidningsfrimärken år 1922. Här gjorde man det lätt för sig genom att helt enkelt låta övertrycka ett frimärke från 1921 med den nya valören 3 centésimos och ordet **PRENSA** vilket betyder press. År 1924 kom ytterligare tre tidningsfrimärken.

Här visas dock ett tidningsfrimärke utgivet 1926. Även denna gång använde man sig av vanliga frimärken från 1924 som övertrycktes med **PRENSA** och delvis nya valörer. Originalmärkena är tandade men märkligt nog är dessa tidningsfrimärken otandade.

De tre tidningsfrimärkena från 1926 var den sista utgåvan i sitt slag från Uruguay. Man kan därför förmoda att posten i Uruguay hittade på en annan och mera effektiv metod för att kräva in portokostnaderna från tidningsutgivarna.

Christer Brunström

Var i hela världen..

Det finns frimärken som är i det närmaste omöjliga att identifiera. Det här visade frimärket ser kanske inte riktigt ut som ett frimärke med det listas i Facit Sverige. Att det har ett svenskt ursprung framgår ju tydligt av den mycket kortfattade texten God Jul.

Frimärket, för det är ett frimärke, gavs ut av Lokalposten i Valdemarsvik år 2002. Detta företag var verksamt under åren 1997–2010 och man gav ut 24 olika frimärken av vilka många är minst lika svåridentifierade som det här visade exemplet.

Christer Brunström

UPPDRAG GRANSKNING

PETER LORENTZON

~ 25 öre Oscar II, ny valör 1896 ~

Den 4 december 1896 fanns två nya valörer i serien Oscar II att köpa på postanstalterna. Förutom 15 öre (se artikel i Filatelisten nr 1, 2018) var det också premiär för ett 25-öresfrimärke. Valören var enligt kungörelse lämplig till frankering av inrikes postanvisningar för belopp mellan 25–50 kronor och rekommenderade brev i första viktclassen inom Norden. Historiskt sett är det tunnsått med artiklar om Oscarsvalören 25 öre. Med andra ord... på tiden att det vackra frimärket nu får en stund i ramplyset.

Gravören bakom 25 öre och de övriga Oscarsvalörerna, utom 8 öre, hette Max Mirowsky. Han började sin bana på Jacob Bagges Sedeltryckeri redan 1881. Efter Jacobs plötsliga död 1892 stannade han ytterligare några år hos det nybildade AB Jacob Bagges Sedeltryckeri.

Tryckmaterial och färgprover. I Postmuseums

samlingar finns en intressant serie om tio olika färgblock från en tryckplåt med endast 25 märkesbilder. Bland dessa ingår också färgerna som de fem utgivna valörerna från 1891 trycktes med.

Färgblocken är framställda på ett tunt papper utan vattenmärke. På baksidan av det orangegula blocket finns en notering "godkänt prof 18/9 1896".

Två 25-block som färgprover med marginal från en tryckplåt omfattande endast 25 märkesbilder. Ytterligare åtta block i andra färger finns bevarade, bland annat färgerna som de fem utgivna valörerna från 1891 trycktes i. Även 25-öresvalören var planerad att ges ut detta år. Poststyrelsen ändrade dock sitt beslut. Det skulle dröja ytterligare fem år innan utgivningen realiserades. (Postmuseum)

*4) Förslaget för originalstämpel till 25 öres valören av
vårdades ofvannämnda Kungl. Postverket tillhöriga plåt med
25 märken.*

I frimärksleverantören Carl Laurins kostnadsförslag från september 1896 för framställning av plåtmaterial finns några intressanta rader. Där framgår att istället för originalstämpel skulle en från 1891 framställd tryckplåt med 25 märkesbilder användas. Moderstämpeln för 25 öre fanns inte kvar 1896, den gjordes 1891 om till 50-öresvalören.

I boken "Oscarsperiodens frimärken" har dateringen tolkats som att det var då färgproverna framställdes, vilket troligen är en missuppfattning.

Enligt utdrag från frimärksförrådets koncepter fastställdes färgvalet just den dagen av Generalpoststyrelsen. Anteckningen är ganska säkert gjord då och där varefter provet skickades till frimärksleverantören Carl Laurin för kännedom.

I dokumentationen framgår också att färgprovet därefter skulle återställas styrelsen. Färgproven och den speciella minitryckplåten var ju Postverkets egendom.

Det mesta pekar mot att de tio färgblocken, liksom provplåten, ska dateras till tiden innan de fem Oscarsvalörerna gavs ut 1891. Även 25 öre var planerad att emitteras under året, men av okänd anledning blåste Poststyrelsen av tillverkningen den gången.

Att färgproven skulle härröra från 1896 ter sig högst ologiskt. Att då framställa prover i färger som

redan var "upptagna" av tidigare utgivna valörer i serien är svårt att förstå.

I Carl Laurins (frimärksstryckeriets föreståndare) kostnadsförslag från 9 september 1896, för framställning av plåtmaterial, finns några intressanta rader: "Istället för originalstämpel till 25-öresvalören användes ofvannämnda Kungl. Postverkets tillhöriga plåt med 25 märken".

Från Laurins offererade pris på 1500 kronor räknades sedan 200 kronor av då 25-plåten var Postverkets egendom. De hade några år tidigare köpt loss den från Jacob Bagges sterbhus för 200 kronor. 25-plåten användes därefter som underlag för vidare framställning till originalplåten om 100 märken.

Problematiske valör att nyansera. 25-öringen är inte alltid lätt att nyansera vilket många samlare säkert fått erfara. Kruxet är, vilket egentligen gäller de flesta valörerna i Oscarsfamiljen, att flera nyanser ibland tenderar att flyta in i varandra. Utmaningen består i att fastställa adekvata gränsdragningar. Ett stort referensmaterial är då oundgängligt hjälp.

Den första upplagan med 11 369 halvark 25-öresfrimärken (1 halvark = 100 frimärken) kvitterades ut redan den 6 november 1896 på frimärksförrådet. Bilden visar en beskuren bild av ett av de fyra normalarken som framställdes. Dessa levererades in till frimärksförrådet i början på 1897, därav anteckningen "Normalark år 1897"

A-nyansen är uppdelad på a^1 och a^2 . Det har funnits tankar på att slå samman dessa till endast "a". Skillnaden mellan de mer sällsynta nyanserna rödorange och de vanligare i rödaktigt orange är så stor att den motiverar en fortsatt åtskillnad. I sammanhanget bör det påpekas att artikelbilder sällan återger de genuina färgnyanserna rättvist. Förhoppningsvis ger de ändå betraktaren en någorlunda god uppfattning.

B-nyanser förekommer från 1900 och hela perioden fram till 1911. Därav kan man dra slutsatsen att tryckeriet lyckats hyfsat bra med att åstadkomma jämbördiga färgblandningar utan större färgavvikelse under en längre tid. B-gruppen har ändå ibland hanterats som något av en "slasknyans". Exemplar som inte passat in någonstans har ofta klassats som b. I kommande Facit Special Classic har vi försökt "förädla" nyansen genom att dela upp den i en "orange grupp" (b^1) och en "gul grupp" (b^2).

C-nyansernas särdrag är de blekta huvudena vilket vittnar om ett slitet plåtmaterial. Färgen är rödaktigt

orange, det vill säga samma nyansbeteckning som kännetecknar a^2 , men med en tydlig distinktion. A-gruppens nyanser har en helt annan lyster som kan liknas vid ett skimmer, se bilder överst på nästa sida.

En genomgång av alla delleranskvitton visar att valören levererades in vid 38 olika tillfällen till frimärksförrådet åren 1896–1911. Antalet delleranser är dock inte detsamma som antalet tryckomgångar. Tänkvärt är hur många färgblandningar och infärgningar som gjorts under dessa år.

Att analysera leveransdata är intressant. Av dem går det ofta att göra viktiga beräkningar och observationer. Av den totala upplagan på 33,1 miljoner 25-öringar på K-papper, framgår att endast 4,2 miljoner trycktes tiden 1896–1898. Samtliga dessa är a^1 - och a^2 -nyanser med de senare i majoritet. 1899 trycktes överhuvudtaget inga 25-öringar.

Under åren 1900–1904 trycktes valören endast en gång per år. Förbrukningen var tills nu ganska blygsam.

a^1 rödorange med ett "skimmer" i rött. Förekommer ofta med omvänt vattenmärke.

a^2 rödaktigt orange med ett något större inslag av gult.

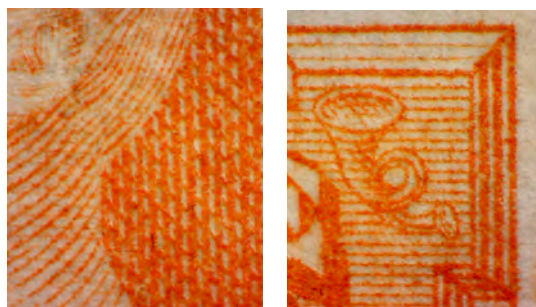
B-nyanser är kända från 1900 och representerar den största nyansgruppen. Färgblandningarna varierar från rent orange till orangegul i varierande färgstyrkor. I nya Facit Special Classic är b uppdelad i b^1 och b^2 . De vänstra exemplaren (TRÅNGSTAD och LJUNGSKILE) är typiska b^1 i orange färg. ÅS och LJUNGSKILE 1903 hör hemma i den "gula" gruppen b^2 – gulorange till orangegul.

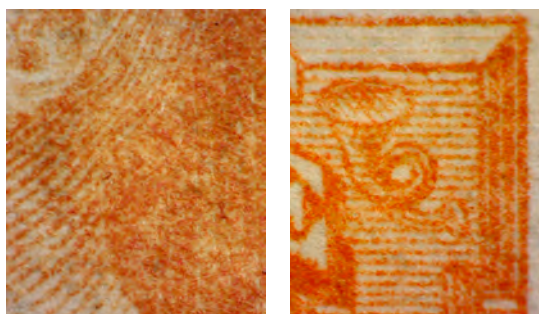
C-nyanser börjar dyka upp runt 1903. Säkra kännetecken är de blekta huvudena och det röda inslaget. Nyansen rödaktigt orange kan till och med gå mot rödorange i varierande färgstyrkor. Nyansbeteckningen är densamma som för a² men saknar det särpräglade skimret som utmärker a-gruppen.

Komplicerade syskonnyanser. De snarlika nyanserna **d** och **e** har nog satt myror i huvudet på många Oscarssamlare. Att skilja dessa från varandra är ofta komplicerat. Gemensamt för de båda är det markant brunaktiga inslaget som inte återfinns på någon av de övriga nyanserna. Alla exemplar jag har sett är stämplade under perioden 1909–1911. Den

väsentliga skillnaden mellan två idealexemplar är att **d** har ett renare tryck och en klarare färg. Trycket på **e** är suddigare och färgen är matt. Ett dilemma är de många gränfallen som försvårar klassificeringen. Förekomsten är så pass stor att den väcker tankar om en eventuell framtida sammanslagning.

D-nyanser. Gemensamt för d och e är det karaktäristiskt brunaktiga inslaget som inte finns på övriga nyanser. D-nyansen har ett renare tryck och en klarare färg. Nacklinjen är tydligare och distinkt i sin avgränsning. De fina gravrylinjerna i posthorn och ramar är vanligtvis skarpare liksom medaljongbakgrundens streck.

E-nyanserna visar ett suddigare tryck som troligen kan förklaras av att den i färgblandningen ingående gulockran var svårare att riva än de övriga färgerna. Den grovkorniga färgkonsistensen gav ett grumligare tryck. Ett annat viktigt kännetecken är den matta färgen.

Färgfläckar och kladd. Valörens färg har uppenbarligen ställt till en del hanteringsproblem på tryckeriet. Det finns prickar, ringar, vinkelhakar, kladdfläckar och färgansamlingar i en omfattning som möjligtvis bara kan matchas av 30-öresvalören.

För den flugpricksglada filatelisten måste 25-öringen vara ett Eldorado. Kanske hade färgblandningen en lägre viskositet än övriga Oscarsvalörens färger. Något som i så fall kan ha föranlett mer spill och söl under infärgningsmomenten än brukligt.

Färgfläckar och kladd är en inte alltför ovanlig syn på valören. 25- och även 30-öresmärkena står i en klass för sig då det gäller oönskat färgkludd. Färggränden i det högra märkets marginal är en så kallad vaxlinje som härrör från ett av plåtmaterialets framställningsskeden.

Figurer och streck.

En populär och eftersökt variant är F57v⁷ "ring i övre höger hörn". Vad många kanske inte känner till är att på samma märke finns då även en mindre cirkelrund ring i vänstra ramen. Mer information om de gåtfulla ringarna finns i kompendiet "OSCAR II KOPPARTYCK AVARTER" av Lyrinder/Ledmyr.

Från vänster: Karlstad med kraftigt färgöverskott i märkets vänstra del. Exemplet stämplat i Stockholm har i sin högermarginal ett antal prickar som vid förstoring kan liknas vid vinkelhakar (Facit 57v¹¹). På det högra märket syns en kraftig plåtspricka till vänster om medaljongen. Plåtsprickor är mycket ovanliga på valören.

Pregnanta spegeltryck, breda pappersveck och kraftigt snedcentererade exemplar är sällsyntheter.

Här talar också auktionsresultaten sitt tydliga språk.

Partiellt spegeltryck i denna styrka är en raritet. Även större pappersveck och snedcentereringar är mycket svåra att finna. Det ostämplade märket har en ovanligt starkt genomlysande krona. Stockholmsexemplaret är stämplat 10.12.1896 vilket är endast sex dagar efter utgivningen. Tidigast kända?

Färgpåverkan. Många av våra äldre gula frimärken är mer eller mindre färgpåverkade, ibland till närapå oigenkännlighet. Efter en tids exponering i miljöer med svavelväten har delar av det gula färgpigmentet blykromat omvandlats till blyulfid. Resultatet blir bruna och ibland nästan svarta

frimärken. Svavelväten förekommer bland annat som luftföroreningar, till exempel vid sulfatfabriker.

Även vissa PVC-folier kan innehålla svavelhaltiga ämnen i plasten som därmed påverkar frimärkenas färger.

Exempel på olika stadier av missfärgning. Det högra märket är så mörkt att det kan förväxlas med en 30-öring.

1911. 25 öre utan vm. I väntan på de nya 25-öres Gustafsmärkena av medaljongtyp visade det sig att frimärksförrådets innehav av Oscarsmärken inte skulle räcka. Fler 25-öringar i Oscarsutgåvan behövde tryckas. Lagret av K-papper var då slut vilket innebar att man fick använda det för Gustafsmärkena i Klippan tillverkade B-papperet. B-papperet saknade kronor och hade då endast vattenmärken KUNGL.POSTVERKET upp- och nedtill på arken. Av samma orsak fick även en upplaga 20-öresvalörer tryckas på B-papper.

Referenser:

Postmuseum, Stockholm
Riksarkiven i Arninge och Marieberg
Leveransreversaler för 25 öre 1896–1911
Frimärksförrådets koncepter från september 1896
Oscarsperiodens frimärken 1885–1911 – Nils Falk, Robert Mattson
Sveriges Frankotecken 1855–1905
Oscar II koppartryck Avarter – Olle Lyrinder, Leif Ledmyr 2011
Facit Classic Special 2021
Tobias Rein – Stockholm

Peter Lorentzon

Världens postkontor och brevlådor Nr 11

Av John Fritz

Våra resor runt jorden inkluderar också ett antal kryssningar, bland annat en jorden runt-kryssning för några år sedan.

I ärlighetens namn så avstod vi en del av kryssningen, den runt Sydamerika, eftersom vi hade varit där några gånger. Vi inledde med en månad på Bali, vårt favoritställe sedan 20 år, och flög sedan ner till Darwin i Australien. Där var vi fyra dagar i

över 40 graders hetta, och där letade jag upp stadens postkontor. Inne på postkontoret blev jag vänligen tillsagd att plocka ner kameran, men jag hann att ta några bilder.

Vi flög sedan ner till Sydney och efter några dagar fortsatte vi ombord på Costa Lines fartyg Deliziosa ner till Melbourne och vidare runt kontinenten till Perth på västsidan, och även där besökte jag ett postkontor, och här kommer några bilder från den resan.

Det vackra postkontoret i Darwin, men det var varmt denna dag, en bit över 40 grader i skuggan.

Postkontoret var lika stilfullt på insidan, med filateliavdelning och olika brevlådor.

Vårt hem de närmaste månaderna, M/S Deliziosa liggande till ankars i den inre hamnen i Sydney.

Två brevlådor i Sydney, en för vanlig post och en för expressbrev, något som var vanligt i Australien.

Postkontoret i Fremantle, som är hamnstad och förort till Perth på Australiens västkust.

Som vanligt köper jag vackra frimärken i länder jag besöker, och här är ett vackert block utgivet år 2014.

Regular Auctions

LIVE! Auctions

OnlineLive Auctions

Fixed Price Offers

Easy online bidding

Philasearch.com

VYKORTSGALLERIET Nr 78

Av John Fritz

När detta nummer av Filatelisten kommer ut så har förvisso påsken varit, men det får ändå bli årets påsknummer. Som deltiolog vet man att helgkortet är en stor del av de tecknade korten, och de vanligaste är utöver jul- och nyårskorten, påskkortet.

I stort sett alla vykortskonstnärer har tecknat påskkort, och utöver ägg och hönor så är påskkärringar ett vanligt motiv, så detta galleri får handla om dessa omtyckta kärringar. Enligt sägnen så flög kärningarna i påsktider på en kvast till Blåkulla, oftast med en kaffepanna och en katt med sig på kvasten.

På skärtorsdagen flög häxorna till Blåkulla för att fira häxsabbat med djävulen till påskdagens morgon för att då flyga hem igen. På landsbygden tändes stora eldar för att skrämma i väg häxorna, och därhemma märkte inte omgivningen att häxorna var iväg till Blåkulla, utan hon sågs som vanligt av sin omgivning.

Under mitten av 1600-talet då häxjakten var som störst florerade berättelserna om Blåkulla och vad som förekom där. När häxorna kom till Blåkulla festade man som på ett stort bondbröllop, man åt och drack och hade sex med djävulen. Oftast hade häxorna rövat med sig barn som tvingades att delta i dessa hemska fester och orgier.

I flera tusen år har människorna i vårt land tänt eldar, av olika anledningar. Vårdkasar var en optisk signaleld som på kort tid kunde signalera fara över en lång sträcka, och under vikingatiden användes eldar inom Ledungen för att sammankalla försvarare, särskilt på vår östkust. Vid påsken så tändes eldar för att hålla otyg, häxor och ondska på avstånd, därav vår tids påskeldar.

Förutom i Sverige har denna tro på påskkärringar och Blåkulla förekommit i övriga Norden och i Tyskland, och man hade då olika namn på platsen dit man for. I Sverige finns ett antal platser som i folkmun fått namnet Blåkulla, men platsen som man trodde att kärringarna flög till är ön Blå Jungfrun i Kalmarsund strax utanför Byxelkrok på Öland.

Man har funnit bevis på att sjöfarare redan i förhistorisk tid utförde offerhandlingar på ön, och ännu i dag vilar det en förbannelse över dom som tar med sig en sten från ön.

Nåväl, efter denna historiska inledning så tar vi oss en funderare över vad som är sant eller inte och njuter av dessa många gånger fantastiska och vackra kort på dessa, de enda kvinnor vi får kalla kärringar.

Gruss Aus John
e-mail: grafzeppelin17@hotmail.com

Först ut av påskkärringskortet får bli ett av signaturen T.R.N., Torvald Rasmussen. Denna fantastiska konstnär är kanske den som har tecknat de flesta motiven av påskhäxorna, men jag nöjer mig med ett kort, eftersom det nog får bli ett galleri med bara hans kort så småningom. På detta kort från 1903 har en påskkärring flugit in i en kyrkspira.

Vår kanske mest namnkunniga vykortskonstnär är förmodligen Jenny Nyström (1854–1946). Hon har också gjort en stor mängd motiv med påskkärringar, ofta med en stor portion humor. Här är prislistan för entrén till Blåkulla, med katt 1 krona och utan 50 öre.

På detta 40-talskort har tre häxor samlats med sina katter och kaffekokare för att prata nedanför en eld, en eld som egentligen var till för att skrämman iväg dom. Platsen skall nog föreställa ön Blå Jungfrun utanför Öland och som vanligtvis anses som platsen för Blåkulla.

Jennys son Curt Nyström (Stoopendaal) (1893–1965) var liksom sin mor en duktig illustratör och konstnär. Precis som sin mor var Curt en mycket produktiv konstnär, och 1934 började han att teckna kort för Axel Eliassons konstförlag. På detta 40-talskort har en påskhäxa kraschat i en antenn på ett hustak.

Och har man kraschat så får man snällt be om hjälp. Ett trevligt kort, där hjälp kommer i form av två män med en stega som ska hjälpa ner kärringen från taket. Curt har gjort en stor mängd kort med påskkärringsmotiv, och som jag tidigare har skrivit så tycker jag att han som vykortstecknare var väl så bra som sin mor.

Vi tar ytterligare ett kort gjort av Jenny, ett trevligt motiv med en dubbelkvast som enligt texten gör 9 knop och drivs med kaffe. Vari-från idén med att häxorna skulle flyga på en kvast kommer ifrån vet jag inte, det ser inte särskilt bekvämt ut. Likaså så har jag en mängd kort där påskkäringarna utöver katt och kaffekokare också har ett kruthorn runt sin midja, kanske någon läsare vet hur det kommer sig.

Det var inte bara Jenny och hennes son som var konstnärer i slkten, utan också Georg Stoopendaal, som var bror till Jennys make Daniel. Georg var också en duktig vykortskonstnär och illustratör med en stor produktion av helgkort, men kanske mest känd för sina semitopografiska kort med olika stadsmotiv. Han föddes i Jönköping 1866 och levde till 1953. Han var verksam ett antal år i USA där han gjorde ett stort antal motiv av indianer.

Vi lämnar familjen Nyström och tittar på ett kort gjort av S. Sundius-Dahlström (1881–1961). Sigrid som hon hette var först gift Dahlström och sedan Beckman. Hon hade också en stor vykortskonstnärproduktion, och hennes kort är lätta att känna igen då de ofta har en ram runt motivet och en trevlig vers som anknyter till motivet. Ett härligt motiv från 1922 där käringarna reser med en bil gjord av husgeråd såsom kaffepannor, kaffekvarnar och byrålådor, och katten får stå för lyset.

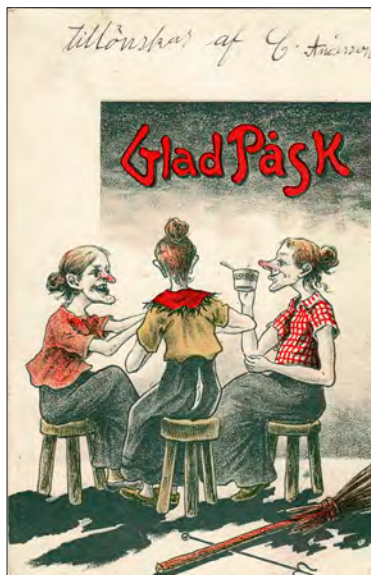

Signaturen E.G.S. har gjort ett mindre antal kort, och hans kort är därmed inte så vanliga, en del är signerade och andra inte. Däremot så är hans påskkärringar lätta att känna igen på sina näsor och hakor. Här har kärringarna gått till väders i en ballong gjord av äggskal, kortet från 1905.

Ytterligare ett av hans sällsynta kort, och med ett liknande motiv, men här har kärringarna fått en riktig ballongkorg att färdas i. Kortet från cirka 1900 och här har konstnären fått med unionsflaggan (sillsallaten) som fanns mellan åren 1844 och 1905.

Även detta kort är gjort av signaturen E.G.S. och här avnjuter påskkärringarna sitt kaffe. Jag har trots ansträngningar att identifiera signaturen inte lyckats, kanske någon av läsarna vet vem han var? (Jag skriver han, men det är kanske en hon?). Står med i signaturkatalogen som en signatur med tio kända kort och en 5:a i sällsynthetsgrad. Hur som helst så är det trevliga och välgjorda kort.

Detta kort från 1907 har ingen signatur, men är sannolikt T.N. (Tage Nilsson) med hans typiska verser. Nils Anders Tage Nilsson (1865–1908) är en av de mest populära signaturerna bland deltiologer, och trots sitt korta liv var han en av de mest produktiva vykortskonstnärerna med troligen cirka 2000 motiv. Han var dock ojämn i sitt konstnärskap, med allt från välgjorda bilder till rena barnteckningar.

Nästa kort är gjort av signaturen Adele Söderberg (1880–1916). Hette egentligen Adelaide och fick även hon tyvärr ett kort liv. Hon var en skicklig konstnär och målade allt från landskap och marina motiv men även porträtt och ett stort antal vykortsmotiv. På detta fina kort från 1911 får kvasten konkurrens av ett tidstypiskt flygplan.

På detta kort av signaturen E.E. har kvasten fått sällskap av både ett flygplan och en buss som är skyltad Blåkulla. Kortet är postgången 1930 och är välgjort av en för mig okänd konstnär. Tecknade helgkort av olika signaturer har i dag fått ett ökat intresse, vilket jag gläds åt eftersom det finns en enorm skatt att gräva ur och forska inom.

Precis som flyttfåglarna har dessa påskkärringar fått sätta sig på elledningen för att vila under flygningen till Blåkulla. Signaturen E.L. (Ernst Lindelöf) (1896–1976) har gjort detta trevliga kort från 1933. Ernst Lindelöf hade ingen större vykortspridning, och de flesta motiven gavs ut i småkortsformatet.

Ett kort från 1915 som även detta är gjort av Georg Stoopendaal. Det var ingen brist på fantasin hos dessa tidiga vykortstillverkare. Här säljer kvastmakaren flygande kvastar till hugade påskkärringar, och tydligen ingick både kaffepanna och katt i affären. Även Georgs son Wilhelm blev en känd konstnär, under namnet Mosse Stoopendaal.

År 1916 är detta kort postgången, och tecknat av konstnären Hildur Andrea Söderberg (1885–1976). Hildur var syster till Adele Söderberg och liksom systemen så var hon en tidnings- och vykortstillustratör. Vid tiden för detta kort så var flygmaskinerna en relativt ny företeelse, vilket utgjorde temat för många kort.

En av våra mest flitiga vykortstillustratörer var Lars Carlsson (1921–2002). Han hade en mycket stor produktion av helg- och humorkort under ett antal olika namn, såsom Fingal, L.C., Lars Carlsson och som på detta kort Lasse. Här har utvecklingen gått ett steg längre, och här reser kärringarna med ett propellerplan av nyare modell.

Även detta kort är tecknat av Lars Carlsson under signaturen Lasse. Här har konstnären tagit ytterligare ett steg i påskkärringarnas utveckling, och man tar en raket till hjälp på sin resa till Blåkulla. Lars var en mycket driven konstnär, vilket inte minst syns på hans kort under namnet Fingal, men även på dessa två senaste korten.

Avslutar påsknumret med detta signerade kort från 20-talet. Signaturen S.B. är ovanlig och för mig okänd. Hursomhelst är det ett trevligt motiv, där återigen flygmaskinerna har kommit till användning i häxornas Blåkullafärd. Till alla vykortsälskare, fördjupa er gärna i de tecknade påskkort, de är oftast mycket vackra och fantasifulla.

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 15 april – 19 maj

Sverige 29 april

Drottning Silvia 2021

Ett märke i valören 24 kronor. Utges i rullar om 100 märken. Foto: Anna-Lena Ahlström. Design: Daniel Bjugård. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

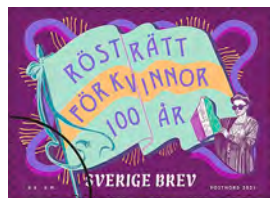

Porslin

Ett märke i valören för inrikes brev och fem märken i valören 24 kronor. Märket för inrikes brev utges i rullar om 100 och de övriga i häften om fem märken. Foto: Carina Länk och Nationalmuseum. Design: Carina Länk. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. Publiceringstillstånd: © Stig Lindberg/ Bildupphovsrätt 2020, © Marianne Westman/ Bildupphovsrätt 2020, © Margareta Hennix/ Bildupphovsrätt 2020, © Wilhelm Kåge/ Bildupphovsrätt 2020.

Rösträtt för kvinnor 100 år

Fem märken i valören för inrikes brev. Utges i häfte med tio märken om fem motiv. Illustration: Beata Boucht. Fotounderlag från: Demokrati100.se, Stockholmskällan, Albert Bonniers Förlag A.B., Bildarkivet, KvinnSam, Göteborgs universitetsbibliotek. Typografi: Eva Wilson. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing.

The
Circular
Market

TRADERATM

Nå ut till flera på Tradera!

Med över 2 miljoner medlemmar utgör vi Sveriges största cirkulära marknad. När du lägger ut dina frimärken på Tradera ökar helt enkelt chansen att du får dem sålda på ett snabbt och smidigt sätt.

Vi ses på Tradera!

TRADERATM

Norge 23 april

Europa 2021 – Utrotningshotade arter

Två märken i valören Europa 20g. Utges i ark om 50 märken med 25 av vardera motiv. Design och illustration: Camilla Kvien Jensen. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: 130 000 av vardera märket. Motiven på utgåvan var inte tillgängliga vid pressläggningen. NK 2049–2050.

Dovrebanen 100 år

Två märken i valören Inland 20g. Utges i häfte om tio märken med fem av vardera motiv samt i prestige-häfte med två miniatyrark. Design: Trond Bredesen. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: 575 000 av vardera märket samt 3 000 prestige-häften. Motiven på utgåvan var inte tillgängliga vid pressläggningen. NK 2051–2052.

Färöarna 26 april

Sepac 2021 – Historiska kartor

Ett märke i valören 27 kronor. Utges i miniark. Design: Kim Simonsen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. FO 956.

Europa 2021 – Utrotningshotade arter

Två märken i valören 17 och 27 kronor. Foto: Thomas Vikre och Jógvan Hansen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. FO 957–958.

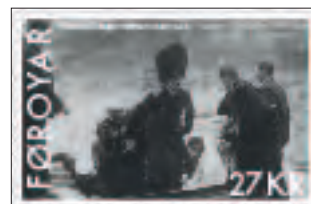
Djurhållning

Tre märken i valören 7, 10 och 17 kronor. Design: Ole Wich. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. FO 959–961.

Kungligt besök 1921

Två märken i valören 17 och 27 kronor. Foton: Gamla postkort. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing. FO 962–963.

Finland 28 april

Postkortet 150 år

Sex frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i häften om sex märken. Design: Susanna Rumpu och Ari Lakaniemi. Tryck: 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: 80 000 häften.

Festdag

Ett frimärke i valören inrikes fixvärde-märke. Utges i ark om tio märken. Design: Klaus Welps. Tryck: 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: Två miljoner frimärken.

Europa 2021 – Utrotningshotade arter

Tre frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om 15 märken med fem av vardera motiv. Design: Petteri Mattilas. Tryck: 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: 1 050 000 märken.

Lotta Svärd 100 år

Två frimärken i valören inrikes fixvärdemärken. Utges i ark om tio märken med fem av vardera motiv. Design: Klaus Welps. Tryck: 5/1 offset hos Joh. Enschedé Security Printing. Upplaga: 800 000 märken.

Åland 7 maj

Europa 2021 – Utrotningshotade arter

Ett märke i valören Europa (2 euro). Utges i ark om 2 x 15 märken. Konstnär: Bo Lundwall. Formgivare: Sofia Valtersson/Strax. Tryck: 4-färgsoffset hos Southern Colour Print. Upplaga: 90 000 märken.

Stora ofreden 300 år

Ett märke i valören Inrikes (1,80 euro). Utges i ark om 2 x 26 märken. Konstnär: Carl-Johan Listerby. Formgivare: Sofia Valtersson/Strax. Tryck: 4-färgsoffset hos Cartor Security Printing. Upplaga: 90 000 märken.

Det kommer inga frimärksnyheter från Danmark, Grönland eller Island under den aktuella perioden.

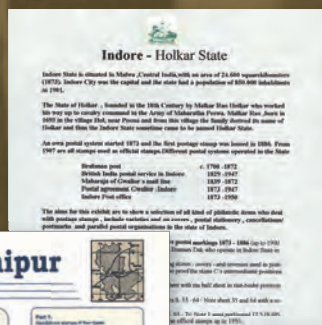
The complete documentation of Hasse's collection:

Exclusive Presale

89,- EUR

Ca. 320 pages

Available only by
pre-subscription
before 1st May 2021.

Preview. Subject to change.

HEINRICH KÖHLER

Germany's Oldest Stamp Auction House

Jaipur & Indore Feudatory States of India

The Hasse Brockenhuus von Löwenhielm Collections

*“The man with the longest name but
the shortest path to the heart of philately”*

Including the complete exhibit collections of

INDORE Traditional Philately
(International Gold)

JAIPUR Traditional Philately
(International Gold)

JAIPUR Postal Stationery
(International Large Vermeil)

Publication and shipment of the book June 2021.

Price includes valid national VAT. Please add postage:

Within Germany 7,- EUR; within European Union 20,- EUR; Non-EU and Overseas 37,- EUR

Please send your order to

HEINRICH KÖHLER AUKTIONSHAUS GMBH & CO. KG

Hasengartenstr. 25 · 65189 Wiesbaden · Germany

phone +49 611 341490 · info@heinrich-koehler.de

www.heinrich-koehler.de

All världens frimärksländer

Virgin Islands

När Columbus under sin andra resa år 1493 anlände till det som med tiden skulle bli känt som Jungfruöarna frapperades han av det stora antalet större och mindre öar. Han döpte därför sin upptäckt till *Islas de Santa Úrsula y las Once Mil Vírgenes* vilket i översättning till svenska blir Heliga Ursula och de Elva Tusen Jungfrurna. Med tiden förkortades detta aningen klumpiga namn till enbart *Islas Vírgines* eller *Jungfruöarna* på svenska.

Namnet syftar på Ursula, ett på medeltiden mycket populärt katolskt helgon. Legenderna berättar att en kung på de brittiska öarna gifte bort sin dotter till en kung på kontinenten. Beledsagad av otroliga 11 000 unga hovdamer gav sig Ursula iväg till påven i Rom. När sällskapet anlände till Köln i Tyskland fann de att staden belägrades av hunnerna. Ursula och alla hennes jungfrur dödades den 21 oktober 383 och snart efteråt uppstod kulten av den heliga Ursula. Hur mycket sanning det finns i denna historia är oklart.

Siffran 11 000 hänger uppenbarligen samman med ett misstag. En inskription på en kyrka har texten *XI MV* vilken sannolikt skall tydas som *undecim martyres virgines* vilket blir elva jungfruliga martyrer vilket låter tämligen rimligt.

Några har istället tolkat bokstaven M som millia vilket skulle betyda tusen och därmed fick vi det enorma antalet hovdamer som beledsagade prinsessan.

Ursula finns med i Jungfruöarnas vapen och det var helgonet som prydde nästan alla frimärken från 1866 och under resten av 1800-talet.

Santa Ursula på frimärke från 1899.

År 1866 gav Virgin Islands ut sina första frimärken som passande nog fick helgonet som motiv. Valörerna var 1 penny och 6 pence. År 1867 kompletterade man med de nya valörerna 4 pence och 1 shilling.

Under de kommande åren kom det flera nya tryckningar av dessa frimärken. Valören 1 shilling fick dessutom en tryckt ram i röd färg vilket framgår av illustrationen bredvid.

Det finns en extremt sällsynt variant av detta frimärke. Av någon anledning har bilden av helgonet inte kommit med. Denna rara variant värderas till £150 000 och saknas tyvärr i min modesta samling. På det hela taget är den klassiska perioden prismässigt överkomlig även om det finns ett antal varianter med mycket höga katalogvärden.

Spanien ansåg sig ha rätt till Jungfruöarna men även andra europeiska makter gjorde anspråk på området. En del av öarna hade varit befolkade även före européernas ankomst men indianbefolkningen tycks ha försvunnit liksom överallt i Karibien. Indianerna dog av sjukdomar som spanjorerna förde med sig eller så dödades de av sina nya härskare.

Jungfruöarna var länge tillhåll för pirater och annat löst folk. Tidigt började man odla sockerrör och för detta syfte importerades slavar från Afrika. Idag är cirka 75 procent av befolkningen ättlingar till de svarta slavarna.

Britterna tog över Jungfruöarna år 1672 och länge administrerades öarna som en del av kolonin Leeward Islands eller från närbelägna St. Kitts-Nevis. Så sent som 1960 blev Virgin Islands en separat koloni.

Danskarna sålde sin koloni – Danska Västindien – till USA år 1917 och ögruppen fick nu det nya namnet American Virgin Islands. Nu gällde det att hitta på ett system att särskilja de två ögrupperna med i princip samma namn, och därför har från 1968 alla frimärken haft landsnamnet British Virgin Islands (BVI). Tanken är att undvika sammanblandning med American Virgin Islands. Namnet hade dock redan använts på en utgåva år 1951 som uppmärksammade en förändring i styret av den brittiska kolonin.

Det hör dock till historien att öarna än idag i olika officiella sammanhang enbart använder namnet Virgin Islands. BVI omfattar fyra större öar och ett 50-tal mindre. Endast 16 öar är befolkade; av en befolkning på cirka 30 000 bor runt 25 000 på huvudön Tortola. Rent organisatoriskt är BVI ett brittiskt översjöiskt territorium och samtliga invånare är brittiska medborgare. Förmodligen anser man att landet är för litet för full självständighet.

Länge dominerades öarnas ekonomi av socker och andra jordbruksprodukter men numera är det turism och finansiella tjänster som vardera bidrar med runt 45 procent till öarnas ekonomi. Idag tillhör Virgin Islands de mera välmående områdena i Karibien.

Satsningen på att erbjuda finansiella tjänster innebär med andra ord att BVI är ett så kallat skatteparadis. Extremt rika människor använder sig av BVI för att undvika beskattning i hemlandet.

Öarna ligger i ett område som ofta hemsöks av orkaner och år 2017 slog orkanen Irma till. Fyra människor omkom och förstörelsen var enorm. Man kan också förmoda att pandemin år 2020 i mycket stor utsträckning har påverkat turistindustrin på öarna.

Virgin Islands har naturligtvis mycket starka band med grannen American Virgin Islands och därför valde man att 1962 börja använda amerikansk valuta. Den 10 december 1962 gav man ut den kursrande bruksserien med nya valörer i amerikanska dollar och cents. På många frimärken anges valutan med förkortningen "U.S. Cy".

BVI har hittills gett ut fler än 1 300 olika frimärken. En del utgåvor kan nog ses som onödiga men på det hela taget har väldigt många frimärken en stark anknytning till den lilla önationen.

Många utländska medborgare väljer att gifta sig på BVI och före pandemin registrerades så många som 1 000 äktenskap per år. Avgiften för en sådan vigsel uppgår till \$100 och den redovisas med speciella stämpelmärken som introducerades år 1988. I övrigt har vanliga frimärken alltid använts även som stämpelmärken.

Christer Brunström

Faktaupplysningar

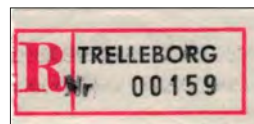
Statsskick: monarki
 Befolkning: 30 000
 Språk: engelska
 Huvudstad: Road Town
 Valuta: US\$ = 100 cents
 Filateliservice: Philatelic Services, BVI Post,
 33 Admin Drive, Wickhams Cay 1, Road Town,
 Tortola, British Virgin Islands

Rek-etiketter

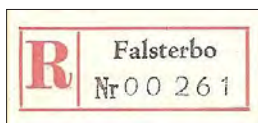
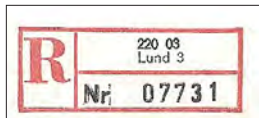
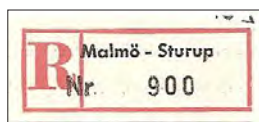
Del 60 – Malmöhus län

Idag fortsätter vi titta på Skånes rek-etiketter, denna gång från sydvästra Skåne som fram till årsskiftet 1996/97 utgjordes av Malmöhus län. Denna del av Skåne domineras befolkningsmässigt naturligtvis av Malmö, följt av Helsingborg, Lund och Landskrona. I Malmöhus län finns också den enda svenska stad som från början var två. Det är Skanör-Falsterbo, som fram till 1754 var två separata städer med stadsprivilegier, men som sedan växte ihop till en enda stad.

Vid tryckning av etiketter till Trelleborg 2 blev dessa tryckta utan tvåan. Jag har sett dessa etiketter från 1986 och 1987.

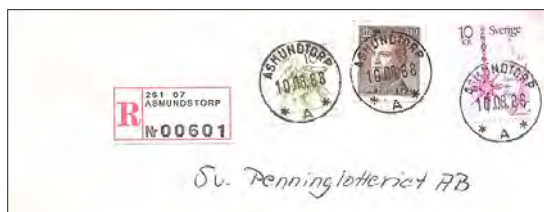
Om feltrycken är ovanliga längst ned i södra Sverige, så är dock de provisoriska etiketterna ungefär lika vanligt förekommande som i resten av landet. De finns att hitta från alla tidsperioder och man har ändrat ortnamnen både för hand eller med gummistämpel.

När Malmö Poststation 2 1901 omdöptes till Malmö 3 gjorde man slut på de gamla rek-etiketterna innan de nya började användas. Man ändrade numreringen antingen med en gummistämpel eller för hand.

Här ser vi etiketter från Malmöhus befolkningstätaste städer, residensstaden Malmö, Helsingborg, Lund och Landskrona. Dessutom visas etiketter från "tvillingstäderna" Skanör och Falsterbo.

Trots Skånes storlek och befolkningstäthet finns det få poststationer som drabbats av fel. I Malmöhus län finns det bara två sådana, från Asmundtorp och Trelleborg. Asmundtorps är förmodligen poststationens sista typ av rek-etikett som drabbades, så sent som på 1980-talet. Även felet i Trelleborg är samtida.

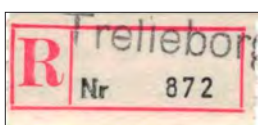

Felet är inte helt uppenbart, så det är lätt att förstå att man använde etiketterna utan att kanske reflektera över att de fått ett s för mycket mitt i ortsnamnet. Det blev då Asmundtorp istället för Asmundtorp.

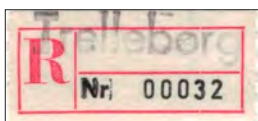
Längre fram i tiden på 1930-talet har både Hälsingborg och Hörby fått göra tillfälliga lösningar. I båda fallen har man använt en gummistämpel, men i Hälsingborg har man utgått från otruckyta etiketter, medan Hörby lånat in etiketter från Äspinge.

Avslutar de provisoriska etiketterna med att visa tre moderna exempel.

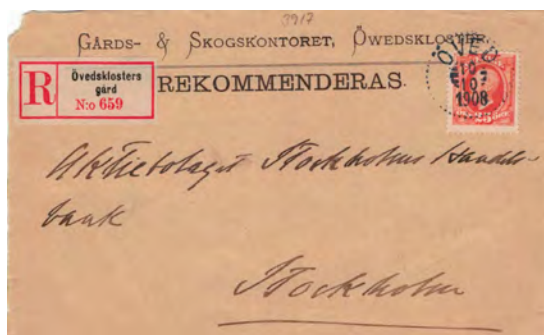
När Vellinge omdöptes till Vellinge 1 år 1973 så fortsatte man att använda de gamla etiketterna, men skrev dit en etta för hand. Längre fram har man i Trelleborg vid två tillfällen använt en gummistämpel på otryckta etiketter. Vore trevligt om någon har dessa etiketter på brev så att de går att placera in på rätt poststation av de fyra som haft Trelleborg som postadress.

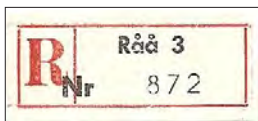
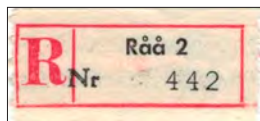
Som vanligt är det trevligt att kunna presentera rek-etiketter från några kortlivade poststationer. Det finns flera exempel på sådana poststationer och jag visar några av dem.

Börjar i Malmö med att visa poststationerna 1 och 2 som fanns några år i slutet på 1890-talet. De döptes så småningom om till Malmö 2 respektive Malmö 3.

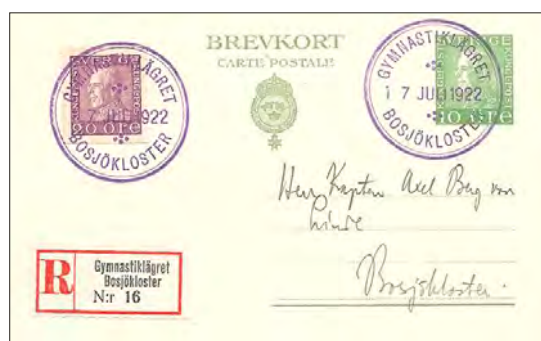
Poststationen Öved hette från början Övedsklosters gård, 1906 till 1908. Visar här detta namn på ett brev där man använt etiketten provisoriskt fyra månader efter det att namnet ändrats till Öved.

Vill även visa några modernare exempel på kortlivade poststationer. Poststationerna Råå 2 och Råå 3 var öppna 1967–73 respektive 1969–73 innan de namnändrades till Helsingborg.

Poststället Ödåkra-Våla Centrum var öppet 1982–86 innan det namnändrades och ordet centrum togs bort.

Det finns flera exempel på tillfälliga poststationer som använt egna rek-etiketter. Jag har i andra artiklar behandlat några av alla dessa med Malmö i namnet så jag tänkte visa två andra exempel här. Börjar i Bosjökloster, som aldrig haft en egen poststation, men 1922 hade man en tillfällig sådan, med anledning av gymnastikförbundets riksläger.

Visar här ett kort skickat sista dagen av lägret, lokalt på lägret. Adressaten är gymnastikförbundets styrelseledamot och lägeransvarige. Det korta meddelandet på baksidan är helt enkelt ett tack till honom från en nöjd lägerdeltagare.

I Eslöv arrangerades en utställning 1934, som även den hade en egen tillfällig poststation. Utställningen var inte så stor att det skickades några större mängder rekommenderade brev, vilket ses på bildexemplet som är skickat sista dagen, bara med det låga inlämningsnumret 11.

Avslutningsvis tänkte jag visa en ganska ovanlig företeelse bland svenska rek-etiketter. Trots att man på tryckeriet har använt flera olika stiltyper under samma tidsperioder är det mycket ovanligt att

man hittar rek-etiketter där man blandat samman stiltyperna. Ett mycket tydligt exempel på detta finns på en rek-etikett från 1910-talet, tryckt för Hälsingborg 1.

Här ser vi etiketten från Hälsingborg 1. Första bokstaven H är i den breda stiltypen som etiketten från Hafgård är tryckt med. Resten av bokstäverna är i den normala stiltypen som den andra etiketten från Hälsingborg 1 visar.

Som man dessutom kan lägga märke till om man jämför dessa etiketter från Hälsingborg ser man att ettan har olika utseende. Denna skillnad kan man hitta även på andra poststationer från 1910-talet, exempelvis Stockholm, Göteborg och Malmö.

Ifall du är intresserad både av reketiketter och av Malmöhus posthistoria har jag sammanställt ett första utkast till en katalog över Malmöhus läns rek-etiketter. Det är ett litet häfte i färg på 24 sidor. Vill du rekvirera detta och hjälpa till att komplettera vetandet kan du höra av dig till mig. Det kostar bara 30 kronor i självkostnadspris, och då ingår frakten.

Har du synpunkter hör gärna av dig på peter_rek@hotmail.com.

Peter Nordin

Två- och treramsexponat – en ny möjlighet

Det europeiska förbundet Fepa har gjort en förfrågan till medlemsorganisationerna om inställningen till att på nationell nivå tillföra möjligheten att ställa ut exponat i två eller tre ramar. Bakgrunden är att man på detta sätt kan locka nya utställare.

Det finns många samlingsområden som fordrar fler än en ram, men som inte är tillräckligt omfattande för fyra ramar. Tre ramar är för närvarande minimum för att ställa ut på regional nivå och fyra ramar minimum på nationell nivå, utöver möjligheten att ställa ut enramsexponat.

SFF:s utställningskommitté har nu beslutat att reglementet för enramsexponat revideras så att det kan tillämpas även på exponat för två eller tre ramar. Grunderna för bedömning av enramsexponat tillämpas även för dessa, vilket innebär att exponaten för att få hög poäng ska avse ett ämne där tillgängligt material inte är så omfattande att det fordrar fler än högst tre ramar.

Det nya reglementet träder i kraft den 1 januari 2022. Enramsexponat som då är kvalificerade för nationell utställning kan utökas till två eller tre ramar utan ny kvalificering. Nya exponat kan omfatta två ramar och anmälas till regional klass – tre ramar är godkänt i denna klass sedan tidigare.

Per Bunnstad

Ny bok om Landstormsfrimärken

Leif Nilsson har skrivit en handbok om Landstormsfrimärkena med mycket ny information.

Den summerar även gammal information och lyfter fram en del information som med tiden glömts bort.

De allra flesta typer och varianter är tydligt illustrerade med exempel ur författarens samling eller ur arkiv. Boken är på 394 sidor i A4-format, och i en numrerad upplaga på 100 exemplar. Den finns att köpa hos Göta Frimärken, se annons på sidan 63.

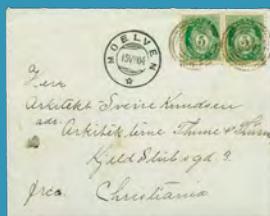
Sålt på Skanfil's Storauktion 210:

Obj. 3669:
NOK 14.145,-

Obj. 3690:
NOK 12.915,-

Obj. 4145:
NOK 14.460,-

Obj. 1900:
NOK 4.797,-

Obj. 36:
NOK 36.900,-

Obj. 535:
NOK 88.560,-

Obj. 1257:
NOK 69.525,-

NY STOR SUCCÉ

Storauktion 210 genomfördes 15 - 16 januari online. Omsättningen blev hela 10,5 MNOK, vilket är stor succé. Försäljningen visar att samlarmarknaden är mycket stark och att vi uppnår höga priser. Ta kontakt med oss om du har något att sälja.

Posten & Kriget

Del 13 – Utsmugglade brev

Ett annat sätt att få fram ett brev mellan "fiendeländer", förutom att använda sig av en under-cover adress, var att smuggla ut brevet till ett tredje neutralt land som fungerade som mellanhand. Vilket innebar att det avsändande landets postverk inte alls var inblandat.

I stället var det en fysisk person som tog brevet ut ur det avsändande landet. Denna person

kunde vara en kurir tillhörande motståndsrörelsen, en fiskare eller kanske en sjöman på en mindre fraktskuta. Vi vet ju att svenska fiskare kunde gå in till både norska och danska hamnar för att landa fångst eller bunkra. Mindre fraktfartyg från de tre länderna fraktade även gods mellan länderna.

Det första brevet nedan är sannolikt utsmugglat från Norge aningen av en sjöman på en frakt-

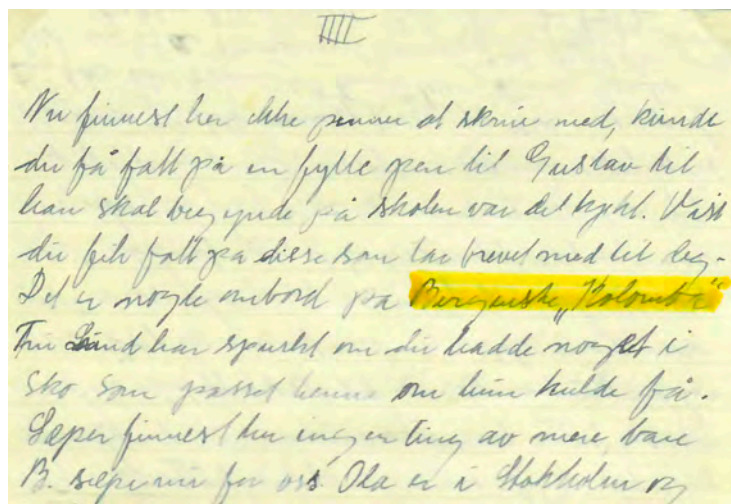
skuta eller av en fiskare, vars fartyg hade besökt eller kom från Norge.

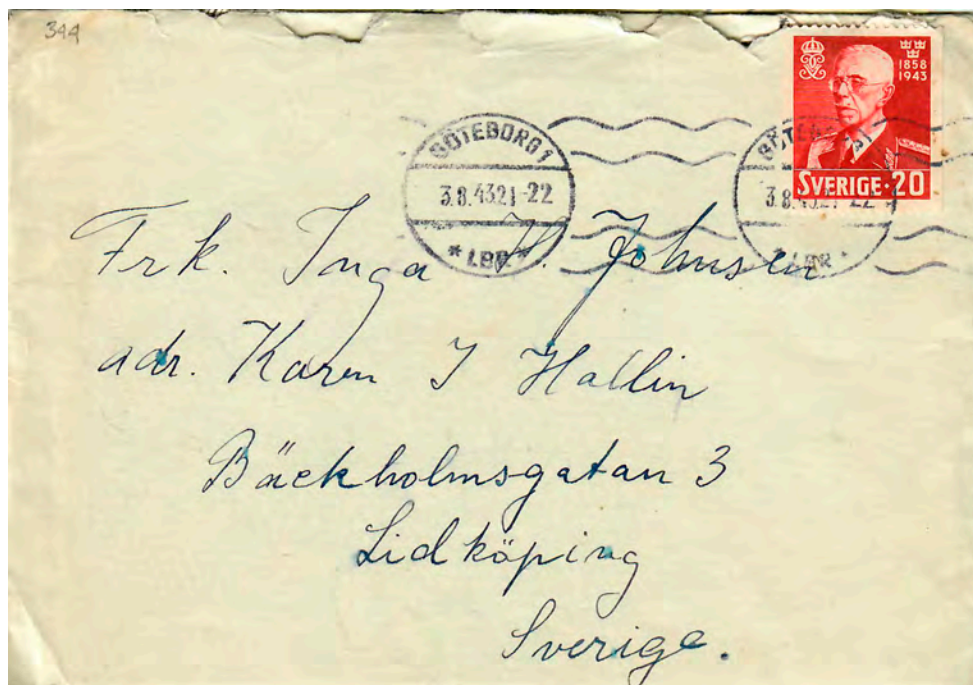
Brevet är avstämplat Kyrkesund 28.5.43 och sänt till en under-cover adress i Lisbon, Portugal. Kyrkesund är en relativt liten ort på västsidan av Tjörn i Bohuslän med en hemmahamn för både fiskebåtar och fraktskutor.

Brevet har öppnats och censurerats i Berlin. I Lissabon har brevet fått ett stämpelavtryck: "Brevcentralen Tavistock House Tavistock Square LONDON W.C.1". Vid ankomsten till London blev brevet öppnat och censurerat. Det fick också påteckningen N.M.P.I. Brig. N. på Tavistock House, vilket var den militära adressen till Hans Marthinsen. Brevets vidare öde är inte känt.

Nästa brev vi skall se på är speciellt, då dess innehåll väl dokumenterar att det är utsmugglat. Man kan ju undra över hur oförsiktig man får vara som brevskrivare.

Brevet innehöll information om hur familjen mädde, hur det gick för barnen och liknande. Det är sänt från en moder och broder i Bergen, Norge, till deras dotter och syster boende i Lidköping, Sverige. Både modern och brodern har skrivit var sin del av brevet. I moderns text har hon skrivit att brevet skulle sändas med en sjöman på fartyget Kolomba som tillhörde rederiet Bergenske. Tanklöst och förstås ett hot för repressalier för både sjömannen som smugglade ut brevet och modern. Den skrivna texten ser vi markerat i brevet bredvid.

Som vi kan se ovan kom brevet fram till Göteborg, där den vänlige sjömannen frankerade det och lade det på en brevlåda.

Nästa avsnitt kommer att handla om utrikes brev med bara svenskt porto.

Kjell Nilson
SSPD, FRPSL

Netex – utställning till Gunnar Dahlvigs minne

Svenska Motivsamlare SMS, "Motivsamlarna", har öppnat en föreningsutställning på Filatelistförbundets utställningssajt Netex, där medlemmar visar motiv- och openexponat. Utställningen tillägnas minnet av förre hedersordföranden Gunnar Dahlvig (1929–2020).

Gunnar Dahlvig var en stor inspiratör till motiv- och opensamlade, både i Sverige och internationellt. Även SMS-medlemmar i utlandet har bidragit till hyllningen genom att göra sina exponat tillgängliga.

Till vår stora glädje kan vi även visa några av Gunnar Dahlvigs egna exponat. Bland annat ingår hans klassiska openexponat "Viking Time" i utställningen – en skröna med alternativa fakta från vikingatiden. Enligt vederhäftiga personers uttalande det mest sevärda och minnesvärda exponatet inom Sveriges utställningsfilateli!

Variationen i utställningen är stor som sig bör; motivsamlare har olika intressen: James Cook, Martin Luther, handboll, knyppling, jaktflyg, broar, mediciner, kameler, för att ta några exempel. Dessutom hembygdsfilateli från landskapet Jämtland och staden Uppsala.

Utställningen är permanent och vi i Motivsamlarna hoppas att fler exponat med tiden kan bli anslutna till denna föreningsutställning till Gunnar Dahlvigs minne.

Länken till utställningen är <http://netex.se/motivsamlarna>.

Välkomna att ta en titt!

Sten-Anders Smeds
Ordförande Motivsamlarna

Allt är inte guld...

Solomonöarnas bruksserie från 1907

År 1896 blev delar av nuvarande Solomonöarna ett brittiskt protektorat. Fyra år senare bytte britererna till sig ytterligare några öar från Tyskland som i stället fick fördelar i Samoa. De sista tyskkontrollerade öarna ockuperades av australiensiska styrkor i början av första världskriget.

På det postala området sköttes verksamheten från Sydney i New South Wales. Till sin hjälp hade man ett antal postombud på strategiska platser bland Solomonöarna.

År 1906 började den lokale administratören C. M. Woodford agera för att Solomonöarna skulle få egna frimärken och sju valörer från ½ penny till 1 shilling gavs ut den 14 februari 1907. Motivet hade utformats av Woodford själv och uppdraget att trycka den nya frimärksserien hade gått till W. E. Smith & Co. i Sydney. Framärkena trycktes på paper utan vattenmärke. År 1907 var Solomonöarna ännu inte medlem i UPU varför post till utlandet även fortsättningsvis fick frankeras med frimärken från New South Wales.

Ett äkta frimärke av 1907 års utgåva.

Den första frimärksutgåvan var tämligen primitiv och den ersattes året efter med graverade frimärken tryckta av De La Rue & Co. i England. Kurseringstiden för Solomonöarnas första frimärken blev därför mycket kort.

Man hade tryckt 30 000 kompletta serier men det varma och fuktiga tropiska klimatet hade kraftigt påverkat och i det närmaste förstört frimärkslagret och man beslöt därför att bränna den osålda upplagan i november 1908. Detta fick som resultat att endast blygsamma 7 291 exemplar såldes av högvalören 1 shilling.

Serien blev därmed tämligen omgående mycket eftersökt bland världens samlare och några större lagerbehållningar fanns inte.

Det är nu som frimärksförfalskare gör en insats för att serva oss samlare med den ovanliga serien.

Ett ständigt återkommande problem för frimärksförfalskare är tandningen. Originalmärkena är tandade 11. De vanligaste förfalskningarna har tandning 11½. Det finns därför all anledning att börja med att kontrollera tandningen på Solomonöarnas första frimärksutgåva.

Ett falskt frimärke med valören 2½ pence.

När man försökte återge motivet blev det flera större eller mindre variationer som gör det möjligt att skilja agnarna från vetet. Det enklaste testet är att ta sig en titt på rorsmannens åra. På förfalskningarna når den fram till strandkanten medan det är ett tydligt uppehåll mellan åra och strandkant på de äkta frimärkena.

Till vänster: Åran vidrör strandkanten – falskt. Till höger: Avstånd mellan åra och strandkant – äkta.

När jag noggrant jämför de äkta med de falska frimärkena upptäcker jag att det är stor skillnad mellan nederdelarna på valörbeteckningen till vänster. På de äkta frimärkena ger den ett tydligt rundat intryck medan den i det närmaste är plan på de förfalskade frimärkena, se överst på nästa sida.

Till vänster: Plan nederdel – falskt. Till höger: Rundad nederdel – äkta.

Det finns många andra skillnader som inte är lika uppenbara. Färgerna på en del av de förfalskade valörerna skiljer sig dessutom avsevärt från de äkta frimärkenas.

Förfalskningarna finns både ostämplade och stämplade. Den stämpel som användes för de falska frimärkena har texten MUNIA / BRITISH SOLOMON ISLANDS. Exakt varför man valde Munia som ort är ett mysterium eftersom det uppenbarligen inte fanns något postkontor med detta namn under den tid som frimärkena var giltiga.

Falskt frimärke med Muniastämpel.

En ostämplad äkta serie värderas idag till £275 av Stanley Gibbons vilket inte är ett oansenligt belopp. Det vore naturligtvis mycket förtretligt att upptäcka att man investerat en kanske betydande summa pengar i något som, när det kommer till kritan, inte är äkta.

Christer Brunström

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

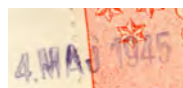
Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Lokalpostens makuleringsstämplar

Del 35 – Lokalförsändelser Tranås 1945

Den 6 april 1945 anmälde Erik Andersson att Firman Lokalförsändelser i Jönköping utökade distributionen till Tranås. Aktiviteterna startade den 23 april och upphörde den 31 augusti 1945.

Bruks- och flikstämplar. Två gummistämplar användes separat eller tillsammans. Lådstämpeln med TRANÅS i mitten har måttet 35x25 mm, datumraden 20x4 mm, format 26.MAJ 1945. Båda användes även som flikstämpel. Användes lådstämpeln för makuleringen, användes den även som flikstämpel. Användes enbart datumraden, tjänade den som flikstämpel. Användningstid: hela verksamhetstiden. Stämpelfärg: violett.

Förstadagsstämplar. Första emissionens stämpel består av två koncentriska cirklar, diameter 33 och 23 mm. Mellan cirklarna upptill texten LOKALFÖRSÄNDELSE och nedtill TRANÅS. I den inre cirkeln upptill First day och nedtill Filialen. Datumet i tvärbandet har formatet 23. 4. 45. Stämpelfärg: violett. För andra emissionen användes samma stämpel med månadssiffran ändrad till 6 och färgen till grönt.

Trollhättans Lokalpost 1945–1947

Trollhättans Lokalpost startades den 6 mars 1945 av Ivan Larsson. Under sommaren togs firman över av Anders Schwan, som upprätthöll aktiviteterna ända till den 30 juni 1947.

Bruks- och flikstämpel. Denna består av en enkellinjig oval, mått 33x20 mm, samt texten Lokal upptill och Post nedtill följande ovalens kontur samt en datumrad i mitten. Datumformatet är 26 MRS. 1945. Användningstid: hela verksamhetstiden. Stämpelfärg: violett. Fram till juni/juli 1946 användes bruksstämpeln även som flikstämpel.

Förstadagsstämplar. Första emissionens FDC:n stämplades enbart med bruksstämpeln, datum 6 MRS. 1945. Stämpelfärg: violett. För andra emissionen användes en speciell stämpel bestående av en dubbellinjig cirkel med taggad ytterkontur, diameter 33 mm, en inre koncentrisk cirkel diameter 23 mm och ett tvärband i mitten. Mellan cirklarna upptill texten Trollhättans lokalpost och nedtill Frimärkets Utgivningsdag. I den inre cirkeln upptill en femuddig stjärna och nedtill First day Cover. I mitten datumet 22. 5. 45. Stämpelfärg: violett.

**Trollhättans
Lokalpost
Tel. 11902**

Firmastämpel. Treradig stämpel med texten Trollhättans / Lokalpost / Tel. 11902, mått 36x15 mm. Användes bland annat på brev tillsammans med ägarens signatur och på de första häftesomslagen. Användningstid: hela verksamhetstiden. Stämpelfärg: violett.

Umeå Lokalpost 1945–1947

Denna firma startades av Gunnar Lundström den 25 april 1945. Den 24 januari 1946 togs den över av John Höber och den 1 april 1947 av C. J. Pettersson, som upprätthöll brevdistribueringen ända till den 30 juni 1947.

Bruks- och flikstämpel. En dubbellinjig cirkel med tvärband, diameter 29 mm. Uptill texten Lokalposten, nedtill Umeå, i mitten datumet, format 12 OKT. 1945. Användningstid som bruks- och flikstämpel: 25 april 1945 – 30 juni 1947. Stämpelfärg: violett.

Förstadagsstämpel. Liknande, men inte samma, stämpel. I övre segmentet följande cirkelns kontur texten Umeå Lokalpost, i det undre First day, datumformatet är 25 april 1945. Stämpelfärg: violett.

Uppsala Lokalförsändelser 1945–1947

Denna lokalpost inregistrerades den 19 och startades den 26 februari 1945 av Torgny Renström och Folke Sahlman. Den 8 januari 1946 togs firman över av Esther Törneheim, som upprätthöll aktiviteterna ända till den 30 juni 1947.

Bruksstämpel. Denna gummistämpel består av en dubbellinjig oval med upptill texten LOKALFÖRSÄNDELSE och nedtill UPPSALA följande ovalens kontur samt i mitten en datumrad format 5 – MAJ 1945. Användningstid 26 februari 1945 till 30 juni 1947. Stämpelfärg violett.

Bredvid- och flikstämplar. I början användes dessa tvåradiga stämplat antingen som bredvidstämpel på försändelsernas framsida eller på baksidan som flikstämpel. Känd användningstid: mars och april 1945.

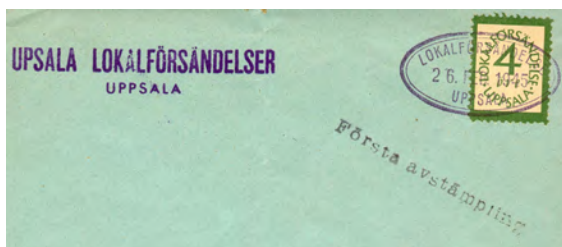
Typ 1 har texten Nedlägg obest. förs. i / GRÖN Brevlåda ! har här slagits på framsidan, mått 54x13 mm, stämpelfärg violett.
Typ 2 har texten Nedlägg obest. förs. / i GRÖN Brevlåda ! har här använts som flikstämpel, mått 52x13 mm, stämpelfärg svart.

Typ 3 har texten Obest. förs. nedl. i / GRÖN Brevlåda har här slagits på framsidan, mått 46x13 mm, stämpelfärg violett.

Nedlägg obest. förs. i
GRÖN Brevlåda !

Nedlägg obest. förs.
i GRÖN Brevlåda !

Obest. förs. nedl. i
GRÖN Brevlåda

Förstadagsstämplar. För första emissionen användes kuvert stämplade med firmastämpeln och med bruksstämpeln med datumet 26. FEB 1945 som makuleringsstämpel, båda i violett. De kompletterades med en enradig stämpel med texten Första avstämpling, mått 55x4 mm, stämpelfärg violett eller svart. För andra emissionen användes en speciell FDC-stämpel bestående av två koncentriska cirklar, diameter 32 och 19 mm, och ett tvärband. Mellan cirklarna upptill texten LOKALFÖRSÄNDELSE och nedtill UPPSALA, i den inre cirkeln upptill FIRST DAY och nedtill FÖRSTA DAG. Datumraden i mitten har formatet 26. 4. 45. Stämpelfärg: violett.
För tredje emissionen användes samma stämpel med datumet ändrat till 11. 2. 46. Stämpelfärg: violett.

Firmastämpel. Tvåradig stämpel med texten UPSALA LOKALFÖRSÄNDELSE / UPPSALA, mått 62x11 mm. Här använd på brev tillsammans med ägarens namnteckning. Användningstid: hela verksamhetstiden. Stämpelfärg: violett.

Synpunkter och kompletteringar, även angående tidigare avsnitt tas tacksamt mot.

Gertrude Almquist-Bois
Epost: galmquist@t-online.de

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Postal X

499:- plus frakt 99:-

(ord. pris 600 kronor plus frakt)

katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria

Nyheter i Postal:

- Sjöpoststämplar
- Svenska brev – omfattande uppdatering
- Hård pärm samt i färg
- Samtliga avsnitt är uppdaterade

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Postal på talongen samt gärna ditt medlemsnummer. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 90:- i porto

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

FACIT®

Facit Special Classic 2022

Alla Nordens frimärken fram till 1951 med varianter och specialiteter

Norden

- Returetiketter (artikel), **nyhet**

Sverige

- 4 Skilling Banco, leverans 7-10 (artikel), **nyhet**
- Breda och tunna marginallinjer (artikel), **nyhet**
- Förslagsmärken, provtryck, förfalskningar mm, **reviderad**
- Varianter på Oscar II, **uppdaterat**
- Landstorm I, II och III, **reviderade**
- Praktpriser, **uppdaterat**
- Bandfrimärken följer nu SFF's klassificeringar, **reviderad**

Grönland

- "Udgaven "Danmark Befriet" er bemærkelses værdig!" (artikel), **nyhet**
- Grönländska stämplat och "avane" stämplat, **reviderade**

Island

- Brittisk Militärpost på Island under WW II, **reviderad**
- Amerikansk Militärpost, **reviderad**
- Sparmärken, **nyhet**
- Påtryck "Í GILDI '02-'03", märken och helsaker **reviderade**

Finland

- Helsingfors Stadspost, **nyhet**
- Tammerfors Stadspost, **nyhet**

**Fråga Din frimärkshandlare
eller i Din lokala bokhandel.**

Distributörer:

Samlarcenter Sverige AB
Pramvägen 1
312 51 KNÄRED
0430-50743
info@samlarcenter.se
www.samlarcenter.se

SAFE Album AB
Bruksgatan 30
252 23 HELSINGBORG
042-21 66 60
mail@safealbum.se
www.safealbum.se

Stolt sponsor till:

FACIT FÖRLAGS AB
Box 537, 201 25 Malmö,
info@facit.se, www.facit.se

Svensk post-filateli

År 1975 till cirka 2002. Del 3 – Betaltjänster

Kassatransaktioner var pådrivande för införandet av elektroniska postkassamaskiner, PKM. Det framgår redan av postchefen Nils Hörjels uttalande hösten 1971. Ove Rainers julhälsning 1973 till postens anställda kan inte heller misstolkas. Han tänkte på alla transaktioner som bildandet av Post- och Kreditbanken skulle generera. Däri skulle han bli sannspådd.

I denna artikel kommer jag dock att koncentrera mig på betalningstransaktioner som postgiro in- och utbetalningar samt postanvisning och liknande betalningsanvisningar. Jag visar betalningar inrikes samt till och från utlandet. Banktransaktioner tar jag upp i en kommande artikel.

Att belysa det temat i en artikel i Filatelisten är svårare än att montera exponat för en utställning. PKM-kvittonas skenbara enformighet och den sparsamma tillgången på betalningsunderlag med PKM-kontrollskrift är en utmaning i båda fallen. Dokumenten kan också vara för stora för att i större mängd få plats i Filatelisten.

Inledningsvis kan jag konstatera att det är de gamla postgirokvittona som måste ha varit inspirationskällan till utformningen av PKM-kvittot. Det tunna, gula och gummerade pappret, avsett för inklistring på kundens verifikat, talar för sig själv. Kassastämpelns ort och datum ersätts per automatik på PKM-kvittots första rad. P-numret ersätter ortnamnet. (En förteckning med P-numren och transaktionskoderna går att hitta på SSPD:s hemsida. Gå till: <http://sspd.se/pkm/>)

Postgiro inbetalningar

De vanligaste beläggen på betaltjänster är postgiroinbetalningar. Dom hittar man i gammal redovisning som ännu inte har gallrats ut. Passa på att rädda en del när det blir aktuellt. Det är lika spännande som att gå igenom gamla hundrabuntar på jakt efter sällsynta stämplor.

Det fanns två koder för vanliga inbetalningar till Postgiro. Kod 1 skulle användas för inbetalningskort märkta C – med alla nödvändiga uppgifter förskrivna, inklusive belopp och OCR-nummer. OCR stod för optical character recognition, eller som det står på avin: *den avläses maskinellt*. Kod 2 skulle användas för alla övriga: A, B, CK och H. Vilken kod som skulle användas var förtryckt uppe till höger på blanketten.

En intressant iakttagelse jag gjorde under arbetet med denna artikel är att Plusgirots inbetalnings-/gireringskort än idag är märkta med C och Kod 1, så som när de en gång infördes. Samma gäller för OCR-numren, som man skall *skriva in* för en betalning över dator eller mobilen. Det ser jag på fakturor från tidskrifter, insamlingsstiftelser, Klarna, med flera – Plusgirot ingår numera i en bankkoncern, vars huvudkontor har flytt(at) till Finland

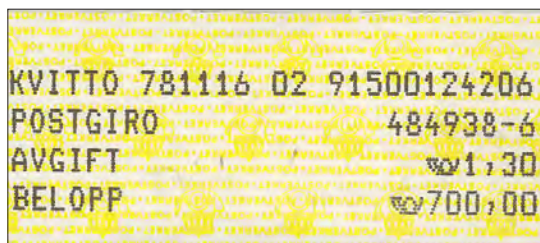
Så vitt jag har kunnat utröna användes olika koder för PG av följande skäl. Det handlade om rationell hantering. Kod 1 för automatisk inläsning och matchning. Kod 2 för alla andra, som krävde manuell hantering på Postgirot. Det fanns fler koder som styrde pengarna direkt till Postgirot. Men transaktionerna omnämns under andra namn.

Inbetalningen för V65 ser ut som ett vanligt PG-kvitto men med koden 3. Här hittar man på tredje raden kupongens tiosiffriga nummer följt av ett komma (,), inget annat. Det kan inte jag visa. Någon som kan hjälpa mig med ett V65-PG-kvitto, helst även en tillhörande kupong? Tjänsten var avgiftsbelagd.

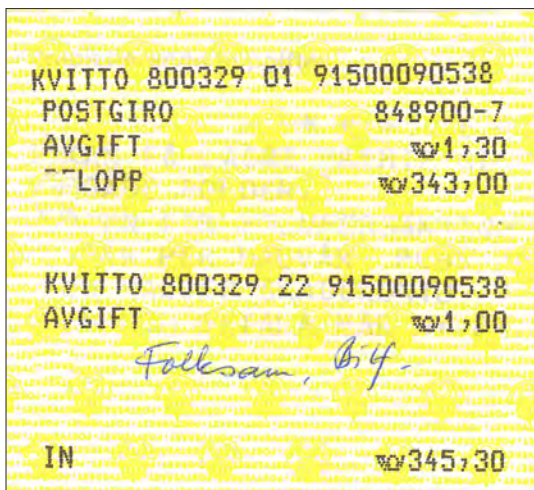
Skatter med kod 6 kunde få texten EGEN INS eller POSTGIRO på kvittots andra rad. Skattebetalning var aldrig avgiftsbelagd, såvida det inte tillkom en resitavgift som gick till Skatteverket, inte till Posten.

Av bevarat material går det inte att avgöra vilka PG-inbetalningar som skulle avgiftsbeläggas. Det kunde gälla både kod 1 och 2. Och det förefaller som att avgiften för tjänsten blev vanligare mot slutet av denna epok.

Dessutom kom prisökningarna allt tätare ju närmare vi kommer sekelskiftet. När Svensk Kassaservice tog över, tog dom betalt för allt.

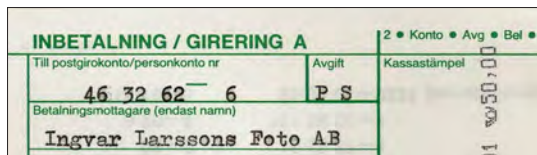
Inbetalning med kod 2. Här med avgift.

En avgiftsbelagd PG-inbetalning med kod 1. Tilläggsavgiften lördagsavgift registrerades på en egen kod med eget kvitto. Man kan ana att Posten ville ha den intäkten särredovisad som underlag för beslut om framtida öppethållande.

Som kuriosas kan nämnas att det även bland PG-betalningar går att hitta PS, avgiftsfria postinterna

tjänster, vilket exemplet nedan visar. I ett exponat Post-filатели måste nog detta PS ses som en stor sällsynthet. Jag skulle tro att en PS är ovanlig som en skilling och att inbetalningskortet, efter bokföringen på Postgirot har kommit ut på privat hand, kan jämföras med ett brev till ett exotiskt land.

Inbetalningskort A, skulle koda 2. I det här fallet blev det garanterat avgiftsfritt – från en avsändare inom postverket. Mottagaren av betalningen var en känd filatelist och posthistoriker. Hur han lyckades få ut originalet – postens verifikat – är en gåta. Objektet torde vara unikt. Detta inbetalningskort visades i sin helhet i förra numret av Filatelisten.

Postens dunkla arkiv

Facket för avläggning av registrerade dokument var placerat strax ovanför skrivenheten. Inredningen var justerbar. Bilden nedan visar handbokens förslag till placering av facken. De tre högra facken i nedre raden

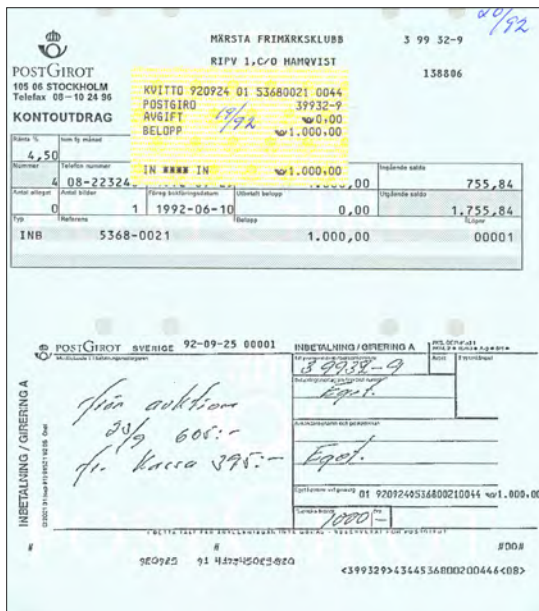
6 Ska	7 Inr pa, debet	12 Anmälan, utställda	58 Verifikationer till kontrade
36 Åk	Postens presentkort, debet	PK-checkar	utbetalningar
40 PKbankcheck	10 Utr pa, debet	43 Premieobligationer	59 Avlöningsmissiv
	Utr A-j	49 Sparobligationer	63 Följesedel portobokföring
	11 Rekv av stämplars		
	3	39 Bgc-avi	32 Ug L (LUK)
	41 Postväxel		10
	60 Check och övriga		37 Inr pa, kredit
	verifikationer		Postens presentkort, kr
	i checkleveransen		38 Utr pa, kredit
	OBS ej PKbankcheck		49 Nordiska uttag
33 Ub, la	1 Ig C	2 Ig O	30 Utbetalningskort
			31 "
8 Insättning P-bok			35 Bga, Fka, Psa
9 Räntebesked P-bok			24 Leveransreversal
18 Insättningsbevis P-bok			26 "
20 Insättning PK- och K-bok			54 "
34 Avslut, PK- och K-bok			56 "
44 Betalningsavi			3 V65 (blankett del med anvisningstext)
45 "			14 Kontrade inbetalningar
46 "			KORR-blanketter
48 Uttag P-bok			
50 Uttag PK- och K-bok			

Rekommenderad fackindelning för avläggning av registrerade dokument. Fackens storlek av ger en indikation om transaktionernas frekvens. Bild ur handboken, bearbetad av författaren.

bör göras stora och användas för PG kod 1 (fack 6), PG kod 2 (fack 9) och fack 12 för de vanligaste utbetalningskort och andra mycket vanliga dokument. Det var rationellt och ergonomiskt väl genomtänkt. Det är dessa fack jag kallar porten till postens dunkla arkiv. Det som hamnade här skulle i princip aldrig mera komma utanför dess väggar. Det närmaste en samlare normalt kan komma originalet av ett inbetalningskort, är den kopia som kontohavaren fick med kontoutdragen från Postgirot.

Med lite fantasi kan man se de växande buntarna som skulle skickas in till Postgirot. Buntarna ur fack 6, med maskinläsbara kort krävde ingen mera manuell hantering, såvida de inte sorterades ut för felhantering. Buntarna med alla andra PG-kort skulle hanteras manuellt, för matchning mot transaktionerna från PKM. Därefter skulle allt vila i väntan på makulering efter arkivtidens utgång.

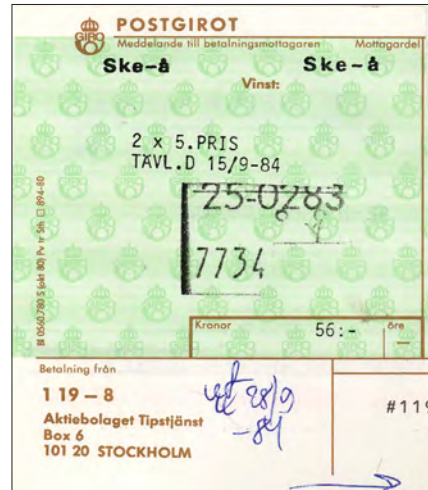
Det fanns flera olika koder för utbetalningar över postgirot. Alla i intervallet 30 till 36, från kodade utbetalningar till återbetalningskort för över-skjutande preliminär skatt. Bankgirocentralens utbetalningsavi hanterades på samma sätt, med kod 39.

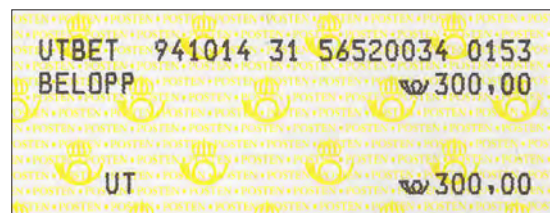
Kontobesked från Postgirot. På insättningskortet ses PKM-kontrolltrycket vågrät på raden ovanför det handskrivna beloppet. Koden 01 är felaktig ingiven. Men det gick bra ändå. Kunden klistrade PKM-kvittot på redovisningen. Inbetalning till eget konto var alltid avgiftsfri.

Postgiro utbetalning

Det fanns ett flertal olika kort för utbetalning över postgiro, inklusive direktuttag från eget konto och betalningar från utlandet. Alla kunde hanteras lika enkelt: "Ge in kod 30, redovisningsnummer och belopp." Kunden fick sina pengar och PKM-kvittot, och det kvitterade betalningsunderlaget försvann i fack 12.

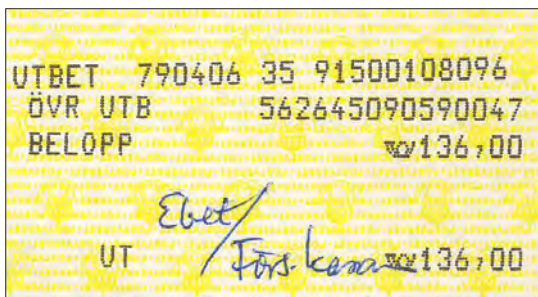
En utbetalning från Tipstjänst. PKM-kvittot med postkundens privata noteringar klistrat på baksidan. Den hörde till gruppen kodade utbetalningskort som hade redovisningsnummer med 12 eller 13 siffror. De skulle ges in med kod 30. Utbetalningarna var avgiftsfria och korten skulle läggas av i fack nr 12.

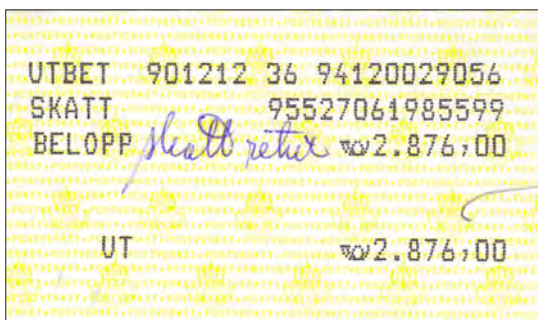
På kod 31 registrerades övriga utbetalningskort med nio redovisningsciffror; utbetalningstelegram och internationellt utbetalningskort, likaså telefonutbetalning, det vill säga uttag från eget konto, där kassören skulle ringa Postgirot för att få ett redovisningsnummer. Även dessa lades av i fack 12. Kunden fick sin talong och ett kvitto utan annan specifikation än belopp

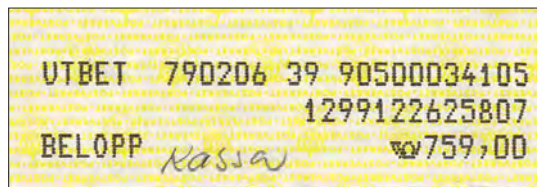
Kod 33 hade dubbel användning. Den kunde användas för uttagsblankett personkonto (bankärende) eller L-anvisning (löneutbetalning). De var avgiftsfria och skulle läggas av i fack 2. Men denna dag hälsade kassören välkommen med att registrera en lördagsavgift innan uttaget kunde ske. Kod 22.

Kod 35, övriga utbetalningar, avsåg Försäkringskassan, barnbidrag och pension, alltid avgiftsfria. Anvisningarna skulle läggas av i fack nummer 12. Kunden satte sina egna minnesanteckningar på kvittot.

Egenföretagare skulle betala in sin egen preliminära skatt. Blev det för mycket kunde man få ett återbetalningskort. Utbetalningen var avgiftsfri och fick koden 36. Kortet försvann i fack nr 4.

Bankgirocentralens utbetalningsavi var avgiftsfri och registrerades med kod 39. Kortet försvann i fack nr 7.

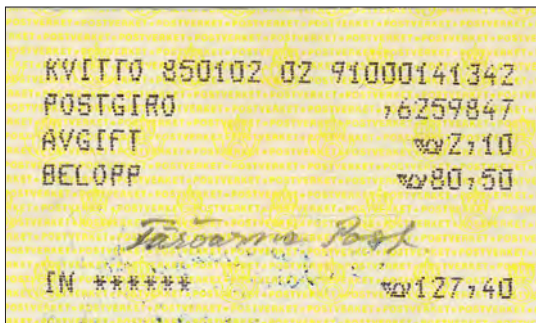
Dataminnet var begränsat och tekniken var dyr

I början och mitten av 1970-talet, när PKM utvecklades och implementerades, var mycket av tekniken dyr. Kostnaden för dataminnet satte gränser för vad man kunde kosta på sig. Det gällde att prioritera de viktigaste tjänsterna och hitta temporära lösningar för mindre frekventa transaktioner. Dom systemansvariga visste att dom snart skulle få tillgång till billigare minnen och billigare överföringskapacitet än Televerkets koppartrådar. Kontroller vid utbetalningar från framförallt konto utan bok måste lösas på ett acceptabelt säkert sätt, med rimlig arbetsinsats. Jag avser att återkomma till detta i en artikel om banktjänsterna. Den successiva utbyggnaden av systemet är idag svårt att följa. Men man kan se att koder och specifikationer/texter ändrades över tid, ofta även till följd av att tjänster föll bort och nya kom till.

Här vill jag peka på två transaktionstyper, där systemfolket använde sig av kreativa lösningar. För *PG-betalningar till utlandet* ville man kunna skilja på olika länder. (Det krävde koder och utrymme i minnet.) För *postgiroinbetalningar* ville man gärna ha adressatens namn på kvittot som avsändaren fick i handen. (Krävde minne.)

Postgiro till utlandet

Till vilka länder det var möjligt att enkelt girera har jag idag svårt att få fram. (Det kan bli en framtida uppgift, om inte någon av läsarna kan förse mig med uppgifter. Tackar på förhand!) I vart fall går det att hitta belägg till samtliga nordiska länder. Det gäller att ha ögonen med sig. Pg-kvittot såg nästan identiskt ut som alla andra. Betalningen skulle ges in med kod 2. Men så kommer den lilla systemmässiga finessen: före kontonumret skulle kassören ge in ett komma (.). Det skilde ut transaktionen i den kommande sorteringen i Postgirots stordator. På PKM-kvittot hittar man ett komma utskrivet före eller efter kontonumret. Man började med att skriva kommat efter. Men före kontonumret blir det tydligare. Så efter några år ändrade man på det. Men det stannar inte där. Kassören skulle skriva postgirokontorets eller adresslandets namn på kundens PKM-kvitto.

En inbetalning till Färöarna Post känns igen på ,6259847.

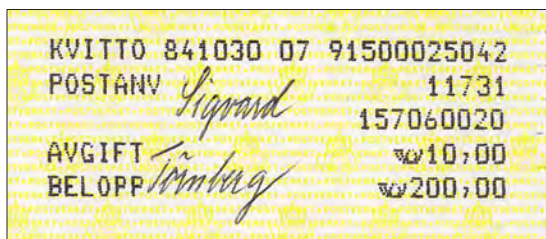

En inbetalning till Danmark, Postens Filateli.

Postanvisning inbetalning

Som ovan nämnts, ansåg man att en postanvisning/inbetalning borde kvitteras med mottagarens namn. Det löste man analogt med PG till utlandet, eller ännu enklare. I handboken står det rätt och slätt: ”Skriv adressatens namn på kvittot.” Det är föga förvånande att påteckningen allt som oftast glömdes bort.

I mycket liknar en postanvisning-inbetalning en postgiro-inbetalning. Kassören skulle ge in: Kod 7, postnummer, revisionsnummer (som regel inbetalningskortets nummer), avgift och (inbetal) belopp.

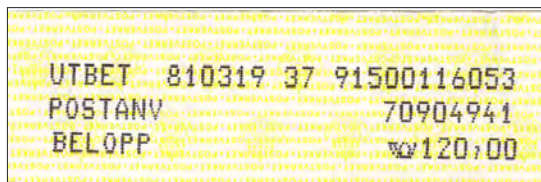
En postanvisning, betalning till Sigvard Törnberg. Avgift 10,00 kronor.

Likheter med förfilateli

Om man betraktar dessa två exempel med påteckningar på postanvisningar och utrikes postgiro, kan man konstatera att det finns likheter med förfilatelin. Man behöver påteckningarna för att kunna tolka objekten. Sens moral: radera aldrig något, om du inte är säker på vad du gör!

Postanvisning utbetalning

Koden 37 gällde för inrikes postanvisning och för telefonpostanvisning. Rutinen var enkel: ”Ge in kod 37, revisionsnummer och belopp. Sätt postanvisningen i skrivfickan. Kontrolltryck, baksida, horisontalt. Lägg (den kvitterade) postanvisningen i fack nr 13.” Där försvann den i postens dunkla arkiv. Kunden fick behålla talongen och ett UTBET-kvitto i handen.

Utbetalning av postanvisning var avgiftsfri. Avsändaren hade betalat för den hela vägen.

Postanvisning insättning på konto

En postanvisning kunde även sättas in på konto. Men först skulle beloppet kvitteras i vanlig ordning. För att fullt ut dokumentera detta behöver jag ett helt blad i mitt exponat. Det består av fyra dokument:

1. 1988-01-07 Reversal Uppsala 2, med P-nr 7873; arvode för frimärksförsäljning 1987: 14,70.
2. Odaterad rosa talong av postanvisning från postkontoret 750 02 Uppsala: 14,70.
3. 1988-01-21 UTBET-kvittot, POSTANV 554392402: 14,70.
4. 1988-01-21 Insättning på Nordbanken; NB konto 1824.04 6338: 14,70.

Betalning från utlandet

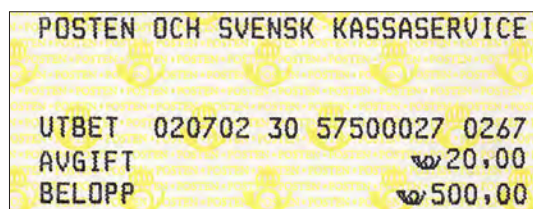
Postanvisningar i olika former från utlandet, som var utställda i svenska kronor, hanterades på i princip samma sätt som de svenska. Låt vara att koderna kunde skilja en del och ändrades över tid. De båda exemplen här är redovisade med kod 49 med hemvist i fack 13.

Med den listpostanvisning som visas överst på nästa sida, från Milano den 18-FEB-98, skulle 484 svenska kronor betalas till en mottagare i Sverige. För det betalade avsändaren in 108 900 italienska Lire och en avgift om 6 300 Lire. Pengarna kvitterades ut 1998.02.23, kod 49, P-nr 5819 i Stockholm.

Svensk Kassaservice

Svensk Kassaservice AB var ett dotterbolag till Posten AB som utförde kassa-, bank- och giro-tjänster. Det kom till efter att de gamla postkontoren lagts ner. Lagen om grundläggande kassaservice trädde i kraft den 1 januari 2002. Lagstiftaren ville ha rikstäckande kassaservice till enhetliga, låga priser. Svensk Kassaservice bildades för att utföra manuella betaltjänster på uppdrag av svenska banker i ett rikstäckande kontorsnät. Bolaget tog över lokaler och en del av personalen samt PKM-

Första året tog Svensk Kassaservice 20 kronor för en enkel utbetalning.

systemet i dess tillämpliga delar. Svensk Kassaservice tog betalt för alla tjänster. Många postkunder tyckte det blev dyrt. Företaget upphörde med sin verksamhet vid utgången av år 2008.

Avslutningsvis vill jag tacka för de uppskattande kommentarer jag har fått efter den första artikeln i serien och för flera bidrag till fortsättningen av denna artikelserie. Inte minst vill jag tacka Bengt Martinsson i Luleå, som har försett mig med ett flertal nya belägg på PKM-transaktioner som jag tidigare inte har kunnat visa. De har redan berikat denna artikel. Jag ser fram emot flera kommentarer och påpekanden och inte minst kompletteringar på sådant jag missat eller material jag ännu inte har hittat. Post-filateli är ett hittills obearbetat samlingsområde.

Giselher Naglitsch
giselher.naglitsch@gmail.com

Denna internationella postförskottsavvisning avser likvid för en postförskottsförsändelse från Malmö den 11/8-82. Inlämningsorten för betalningen i Finland kan inte läsas. Redovisande (överordnade) postanstalt stämplade Övermark 6.9.82. Den avser en betalning om 75,00 svenska kronor. För den betalades 58,30 finska Mark. Utbetalningen registrerades med PKM-kontrolltryck (Kod) 49 82.09.15 P-nr 1615= Malmö 15, som hade fått PKM installerat redan den 10 februari 1976. Dokumentet skulle aldrig ha fått komma ut från posten dunkla arkiv. Därför är det ett mycket sällsynt objekt.

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i maj

MAJ

90 år

23 Göran Kocken, Enebyberg
24 Jannes Sigurdsson, Mora

85 år

1 Jan Persson, Viken
17 Jerker Thorvaldsson,
Hässleholm
28 Rune Lindberg, Åsbro

80 år

6 Göte Möller, Växjö
8 Tord Johansson, Täfteå
14 Lars Hansson, Svärdsjö
31 Lars Blomqvist, Tystberga
31 Sune Andersson,
Kristinehamn

75 år

2 Sven-Lennart Johansson,
Bjurholm
6 Carl-Axel Månsson,
Hässleholm
6 Leif Clevström, Uddevalla
7 Sten Wadensjö, Östersund
9 Roland Albertsson, Vännäs
10 Mats Wallin,
Upplands Väsby
11 Frank Jonsson, Karlskoga
14 Göran Pettersson, Grums
16 Erik Dahlberg, Karlstad
18 Benny Kullinger, Uppsala
20 Kent Jungqvist, Alingsås
21 Kalman Papp, Osby
25 Hasse Karlsson, Kode
30 Claes Waern, Rönninge

70 år

5 Hans Karlsson, Västerås
5 Kaj Librand, Göteborg
7 Hans Heurlin, Stockholm
9 Sven Karlsson, Mölndal
21 Bengt Cederö,
Upplands Väsby
30 Alf Gustafsson,
Fjällbacka

60 år

2 Anders Vesterlund, Alnö
5 Gunnar Franzén,
Lidköping
8 Tommy Revai, Solna
22 Maria Andersson, Borås

Sveriges bandfrimärken 1920–1936

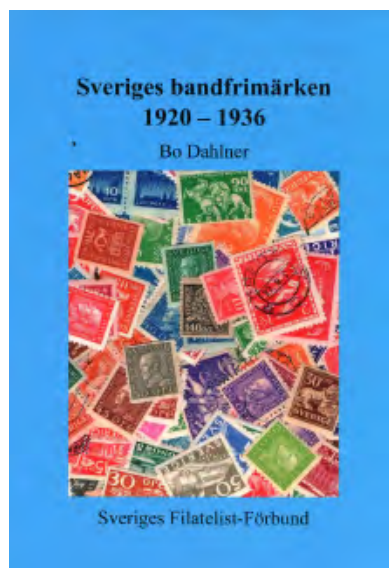
Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Medlemspriset är 250 kronor plus porto
60 kronor, alltså 310 kronor

Boken skickas snarast efter betalning
av 310 kronor till bankgiro 568-1580

Uppge namn, adress och "Bandfrimär-
ken"

Du kan läsa mer om boken på sff.nu/
bandfrimarken

ANNONSPUSSEL

3-2021

Från vilka av våra annonsörers hemsidor är nedanstående bilder hämtade? Skriv ned svaret tillsammans med namn, adress och gärna eventuell e-postadress på ett vykort och posta så att vi får lösningen senast 29 april: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1E, 583 30 LINKÖPING.

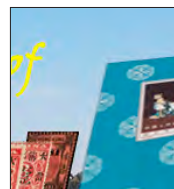
A

B

C

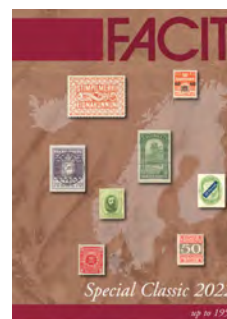
D

1:a pris: Facit Special Classic 2022, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB. Katalogen innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter. Riktpriset på katalogen är 500 kronor plus porto.

Den kan beställas till medlemspris, 399 kronor plus porto. Se vår egenannons på sidan 58 eller läs mer på www.sff.nu.

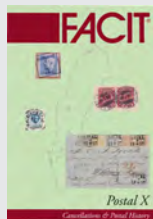
2:a-3:e pristagarna får varsin trisslott.

Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer. Lycka till!

Vinnare och lösning:

I förra numrets korsordstävling blev Staffan Lagergren, Valentuna, vinnare av Facit Postal X, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB. Riktpriset på katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria är 600 kronor plus porto. Den kan beställas till medlemspris, 499 kronor plus porto. Se vår egenannons på sidan 46 eller läs mer på www.sff.nu.

Bengt Martinsson, Luleå, och Bernt Wahlberg, Sköndal, får varsin trisslott. Grattis!

B	E	D	A		R		D	U	C	K	A		
E		D		R	E	A	L	A		E	R		
G	A	R	B	O		T		H	E	L	A	N	
A				L		A		L		L		Ö	
B	E	F	Ä	L	S	N	I	V	Å				
B		R						I		K		B	
A	N	A	N	D	E			O	G	Ä	R	N	A
D		M		A						A		R	
				C	H	E	F	S	N	I	V	Å	N
H		A		L		L		O					B
O	R	K	E	N		U		R	Ä	T	T	A	
L		U		E	G	G	A	R		Y		R	
M	Y	T	E	R		A				S	P	Å	N

vanG

SMÅANNONSER

Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**

OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser

MANUS till SMÅANNONSER för tidningens näs-

ta nummer ska vara redaktionen tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Teknikringen 1 E, 583 30 Linköping, senast 5 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid insätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund.

Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till redaktion@sff.nu.

Medlemmar kan själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

KÖPES

AC Djupviken 1885–1886, prakt/lyx. Allt av intresse. Göran Westerlund, Svedbergsgatan 8 A, 913 31 Holmsund.
goran.w@telia.com

Blå skyddskassetter med yttermått höjd 29,5 cm, bredd 5 cm och djup 28,5 cm till ringpärmsalbum. Anders Mellberg.
0430-430 32

Göteborgs Stadspost. Söker brev, varianter och andra ovanliga objekt. Betalar bra. Claes, armeria@telia.com, 070-698 28 57

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18.
info@magnusengstedt.se

Medelpad! Samlar alla valörer från alla orter på ringtyp och Oscar, allt av intresse. Olle Håkansson, 070-579 41 65
Olle.hakansson@olliam.se

Nominalvara. Köper ostämplade frimärken Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike. Även större partier. För dagspris kontakta: bernt.e42@gmail.com

OS 1912 serie 1. Nummer 27 tecknat Sheridan diskus. postcards@skillingaryd.nu

OS 1912 serie 2. Grand Restaurant nummer 6, 8, 10. Dansbanorna Olympia nummer 19 Stadion och segling Ejdern II nummer 294. postcards@skillingaryd.nu

Rabatthäften. Årgång 1979–1980 130 kr/st inkl. frakt. Årgång 1981–1990 150 kr/st inkl. frakt. Gärna stora partier. a.stahlberg@hotmail.com

Skyddsperforerade perfins köpes. Svenska brev och frimärken. Allt av intresse. Thomas Edström, Oxbacksgatan 17, 532 35 Skara

Skånestämplor normalstämpel 60 och 61. Alf Ewertz. 0417-51 14 86.
alf.ewertz@telia.com

Svenska stämpelmärken köpes. Bättre singelmärken och dokument, poster, hela samlingar och så vidare. Steinar.fridthorsson@gmail.com, 070-744 4020.

SÄLJES

6 olika plåtsår på F 54. 6 olika katalogiserade plåtsår på 10 öres Oscar II. Portofritt för 50:-. Betalning efter leverans. Beställes via jan.sandberg1@telia.com, 070-882 46 15, Jan Sandberg Arvidstorpsvägen 55, lägenhet 1602, 311 39 Falkenberg

10 rabatthäften för Norden. Pris: 2 100:-. Portofritt (rek). postcards@skillingaryd.nu

20:- Flygande svanar. Helt stämplat häfte H 212 B m 10 par av 337 vitt papper. Portofritt för 50:-. Betalning efter leverans. Beställes via jan.sandberg1@telia.com, 070-882 46 15

75 procent på Facit Sverige. Postfriskt, ostämplat o stämplat. Allt för påseende o portofritt. Jan-Åke Eriksson, Klöxhultsvägen 55, 343 34 Älmhult. 070-637 12 42

**Automathäften 7 stämp-
lade i sina omslag** HA
17 A, 17 B, 18, 19 och 20.
Katalogvärde 300:-. Porto-
fritt för 60:-. Betalning ef-
ter leverans. Beställes via
jan.sandberg1@telia.com,
070-882 46 15

**Besök min butik på Sam-
lamera! Lyx-stämplat,**
FDC, häften och Vykort. Allt
från Sverige. Alias: hoa
Tel. 070-695 88 88

**Besök min hemsida på
www.samlamera.se.**
Klicka på webshop och säl-
jaren Pincett.
Marknadens bästa utbud
av lyx/klassiskt-modernt

**Brevklipp 900 gram Sve-
rige. 80 kr** vid förbetalning
i brev eller personkonto
380608-5951 Har även
klipp Island, Danmark, Nor-
ge, Åland, Tjeckoslovaken,
DDR, Ungern.
Bertil Malm, Skarke, Rödjan
1, 532 73 Varnhem.
bertilmalm368@gmail.com

**Lyxstämplar. Jag har de
märken du saknar** i lyx-
klassiskt eller modernt.
Även svåra VM på band.
Magnus Engstedt, Sjö-
mansgatan 42, 553 12 Jön-
köping.
070-666 76 18
info@magnusengstedt.se

**Ländersamling styckas
och säljes billigt.** 258 län-
der, drygt 42.000 olika ut-
gåvor. (Endast 3 kronor per
Micheleuro) Från Aden till
Övre Volta. Dessutom 5-15
procent rabatt vid större
köp. Begär listor över län-
der du vill komplettera. K-E
Svensson, P O Hallmans

OBS!
Underlag för annonser skickas
numera alltid till
**SFF-Filatelisten, Teknikringen 1 E,
583 30 Linköping**
eller till
redaktion@sff.nu

Gata 17, 112 69 Stockholm.
svenssonkarlerik44@gmail.
com

**Minnespoststämplar t.o.m
1987, cinderella,** ortstäm-
plar, vykort med mera Kent.
jiresjo@telia.com tel 070-
775 08 25. Se även samla-
mera.sff.nu säljare Onsala-
kent.

**Motiv: Arkeologi, Bilar,
Blommor, Boxning, Cykel,**
Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar,
Flygplan, Folkdräkter, Fot-
boll, Friidrott, Fåglar, Hun-
dar, Jul, Järnväg, Kartor,
Katter, Konst, Läkare, Mu-
sik, Mynt, Nobel, Olympi-
ader, Religion, Reptiler, Rid-
sport, Rymd, Röda Kors,
Scouting, Segling, Simning,
Snäckor, Sport, Teater, Uni-
former, Vapensköldar.
Nu även Arkitektur, Beröm-
da personer, Flaggor, FN-
UPU m.fl. 41.500 olika utgå-
vor. 100 motivområden.
Begär listor. Billigt: Endast
3 kronor per Micheleuro.
5-15 procent rabatt vid
större köp.
K-E Svensson, P O Hall-
mans Gata 17, 112 69
Stockholm.
svenssonkarlerik44@gmail.
com

**Postfriska BREV-frimär-
ken 8,40:- per styck.** Ra-
batthäfte Norden 210:-. Le-
vereras portofritt.
Hans-Ove 070-695 88 88.
hoa@aljordata.se

**Sverige. Frimärken, par,
block, häften, fdc,** årsat-
ser. Även Norden. Bertil
Malm, Skarke, Rödjan 1,
532 73 Varnhem.
bertilmalm368@gmail.com

**Sverige + stämplat, AB,
prakt och lyxstämplat** till
humana priser.
Besök www.olliam.se
Olle Håkansson,
070-579 41 65
Olle.hakansson@olliam.se

DIVERSE

**Kära filatelist. Jag söker
kontakt i Sverige** för byte
av vackert stämpade fri-
märken mellan våra länder
efter Facit som basis. Jag
kan ge norska märken från
nummer 1 i byte.
Om du är intresserad så
sänd mig ett brev med ditt
intresse.
Emil Hansen, Marta Strø-
vers vei 74, NO-8030 Bodø,
Norge

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Sverige 2021 399:- plus frakt

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Katalogen med alla Sveriges frimärken presenterade i färg

Nyheter:

- Sveriges järnvägsfraktmärken
- Sveriges helsaker – uppdaterad
- Gåva från Postnord medföljer
- Hård pärm

Facit Special Classic 2022

399:- plus frakt

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Facit Special Classic 2022 är på 504 sidor och innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och är inbunden i hårt omslag,

Vi har boken leveransklar

Vi tillämpar förskotts betalning som sker till förbundets bankgiro 568-1580

Ange Facit Sverige 2021 och/eller Special Classic 2022 på talongen samt gärna ditt

medlemsnummer. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergratan 8, 2 tr, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Porto: 79:-/bok eller 120:- för båda. För boende i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 90:- i porto per bok

Läs mer om SFF:s böcker: <http://www.sff.nu/litteratur/>

Kalendarium

OBS! Risk för inställda aktiviteter på grund av coronapandemin

Auktioner

- 14/4 Växjö FF
14–15/4 Philea i Stockholm
16–17/4 Skanfils storauktion i Oslo
22–24/4 Malmö Frimärkshandel
15/5 Frimärkshuset Skandinavisk Filateli
i Stockholm: Beckeman del 4
15/5 Frimärksnetto i Helsingborg
22–23/5 Frimärkshuset Skandinavisk Filateli
Stockholm: Kvalitetsauktion
27/5 Philea i Stockholm, kvalitetsauktion
31/5–4/6 David Feldman i Genève
6/6 Björn Jarlvik i Stockholm
23–24/6 Philea i Stockholm
21–25/6 Christoph Gärtner i Tyskland
11/7 Björn Jarlvik i Stockholm
15/7 Frimärksnetto i Helsingborg
15/9 Frimärksnetto i Helsingborg
24–25/9 Skanfils storauktion i Oslo
18–22/10 Christoph Gärtner i Tyskland
30/10 JFF Höstauktion, Jönköping
15/11 Frimärksnetto i Helsingborg
4/12 Frimärkshuset Skandinavisk Filateli
i Stockholm: Beckeman del 5
5/12 Frimärkshuset Skandinavisk Filateli
i Stockholm: Kvalitetsauktion

Utställningar

- 6–9/5 Ibra 2021 i Essen, Tyskland (I)
13–15/8 Nordia 2021 Kuopio i Finland
20–22/8 Eslövia 2021 i Eslöv
25–30/8 Philanippon Japan 2021 (I)
24–26/9 Övebria 2021 i St. Pölten i Österrike (N)
9–13/11 Cape Town 2021 i Kapstaden, Sydafrika (I)
19–22/11 Notos 2021 Athen i Grekland (Fepa)
2022
19–26/2 London 2022 (I)
4–6/3 Norrphil 2022 (N+R)
31/3–3/4 Hunfile 2022 (I)
18–22/5 Helvetia 2022 i Lugano i Schweiz (I)
9–12/6 Capex 2022 i Toronto i Kanada (I)
4–9/8 Indonesia 2022 i Jakarta i Indonesien (I)
8–11/9 Melbourne 2022 Australien (Fiap)
21–23/10 Nordia 2022 i Birkeröd, Danmark (No)
2023
25–28/5 Ibra 2023 i Essen i Tyskland (I)
Nyborg 2023 i Nyborg i Danmark (N)
2026
23–30/5 Boston 2026 (I)

Rapportera nya datum till oss
info@sff.nu

Frimärksutgivning mm

- 29/4 Nya svenska frimärken
26/8 Nya svenska frimärken
21/10 Nya svenska frimärken
11/11 Nya svenska frimärken

Mässor / Evenemang

- 20–22/8 Eslövia 2021 i Eslöv
4/9 Helsingborg: Frimynt
11/9 Stamps i Svedala
26/9 Frivy i Huskvarna
13/11 Täby. Samlarmässa i Näsbyrks Centrum

UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ
WWW.SFF.NU/EVENEMANG

Auktioner

AuctionHouse international 040 - 25 88 50
Postiljonen 08 - 32 70 70
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Auktioner

Sälj till den största kundkretsen
www.davidfeldman.com

samlamera!

SKANFIL Auksjoner
Auksjoner as Postordresalg
Be om gratis kataloger!
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 49 - E-mail: skanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Här finns plats för fler!

Butiker

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker
www.trekronor.one • 070-598 80 08

CONTENTA FRIMÄRKEN AB
Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651
Se prislista på www.contenta.se
contentastamps@hotmail.com

www.philea.se
8 auktioner om året

UPPSALA FILATELI HB
Ring 0768687807 för öppettider
Se även: www.facebook.com/uppsalafilateli/
Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala 076-8687807
dag.ekdahl@gmail.com KÖPER/SÄLJER

Internasjonella frimärksauktioner i Oslo 2 ggr/år

☎ + 47 22 44 19 14
www.germeten.no

Köpes

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Distanshandel

Upptäck oss!
Du också!
www.nordfilateli.se

My Stamps
Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940
Tel: 070-518 92 30
Se www.mystamps.se

www.unidafi.com
Frimärken och häften
Sverige, Norge, Danmark, Island, Finland,
Grönland, Färöarna, DVI, Åland
Unidafi AB

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.
Beställ en "personlig prislista"!
 www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)
Svartengatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien
www.dtstamps.com

FACIT
stamps
Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!
040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

 Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?
Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*
www.OnlinePhilately.com

Nyheter

*Här finns plats för fler,
kontakta redaktionen!*

www.norsten.com
Besök min websida och se mina specialofferter och prislister.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.
Karl A. Norsten AB
Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

 posten

Köp norska
frimärken
online

posten.no/frimerkebutikken

DAVO ALBUM
 har en elegant design
 Beställ prislista idag
 Stor sortering insticksböcker

Pris-exempel

Sverige utan tickor
 1855 - 1969
 inkl. pärm + kasse! 640,-

FRIMÄRKSCESTRUM I VÄXJÖ
 Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
 Tel 0470-198 40
 Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN
 Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA
 Komplet 30 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2020 till låga priser.

www.frantzideal.se
 IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
 Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Sveriges Frimärksungdom

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present
 Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!

Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på info@sfu.se för mer information.

FRIMÄRKS-NETTO 15:e udda månader

www.safealbum.se
 Postorder & Butik
 Tel 042-144982 / 216660
 Bruksgatan 30
 252 23 Helsingborg

www.frimarksnetto.se
 Butik i Helsingborgs centrum

samlamera!

ESLÖVIA 2021

Nationell och regional
 Frimärks- och Vykortsutställning
 20-22 augusti 2021

Utställningen stöds av:

  AuctionHouse international
Postiljonen
 Main Commercial Partner

 SVERIGES / sfu.se FRIMÄRKSUNGDOM

facit

eslovia2021.se

Utställningar på nätet: www.netex.se

VF auktion
www.vf-auktion.dk
Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

KÖP NU!

BOKEN OM HELA
PROJEKTET FRÅN FÖRSTA
FÖRSLAGET VÅREN 1916
TILL SISTA AVSLUT 1932.

SUMMERAR GAMMAL INFORMATION.
DAMMAR AV BORTGLÖMD INFORMATION.
REDOVISAR NY ALDRIG VISAD INFORMATION.

INBUNDEN BOK AV HÖGSTA KVALITET.
394 SIDOR, RIKT ILLUSTRERADE UR
FÖRFATTARENS SAMLING MEN ÄVEN FRÅN
ARKIV.
NUMRERAD UPPLAGA I 100 EX.
PRIS 600 KR.

GÖTA FRIMÄRKEN AB
ECKENS VÄG 16, 433 33
PARTILLE
TFN 0708-106803
www.gotafrimarken.se
info@gotafrimarken.se

KINA & ASIEN!

**INLÄMNINGAR SÖKES TILL KOMMANDE
AUKTIONER!** En verkligt genuin **kunskap** om kinesiska
frimärken, och köpstarka internationella **kunder, inte minst i
Kina**, är anledningarna till att det är hos oss du får **bäst betalt**
för din Kinasamling. Vi hittar även de **dolda pärlorna** i den!

Vi erbjuder även: låg provision • gratis och korrekt värdering
• snabb redovisning • hämtning vid större inlämningar
• katalog på engelska – delvis på kinesiska!

Kontakta oss redan idag för ett givande samtal!

*Ett av många objekt som såldes på vår auktion i januari till
höga priser. Apan-brevet från 1980 gick för 95 000 kronor plus
provision.*

D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38
E-mail: info@dtstamps.com www.dtstamps.com

Internationell auktion

1-2 oktober

Inlämning till höstauktionen är igång!

Kontakta oss så diskuterar vi gärna dina frimärken.

*Vi erbjuder även kontantköp samt att ombesörja
upphämtning av materialet i ditt hem.*

Kontakta Andreas Lindekvist på: 040-25 88 52

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

Huvudpartner till:

